

ВСТУП

2022

НОВАЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Шановні абітурієнти. У цей непростий для країни час у вас накопичилося багато питань щодо вступу до ЗВО цього року.

Редакція спільно з приймальною комісією ЖДУ імені Івана Франка вирішила детально вам про все розповісти.

Ми хочемо вам допомогти!

З 14 травня відновлюють свою роботу традиційні зустрічі з відповідальним секретарем приймальної комісії Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Зустрічі відбуватимуться за посиланням - <https://us05web.zoom.us/j/5996376852>

Ідентифікатор конференції: 599 637 6852

Пароль: 2022

У жовтні 2021 року Міністерство освіти і науки України затвердило «Умови прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2022 році». Через повномасштабне вторгнення росії в Україну міністерство переглянуло прийнятий документ та внесло до нього певні зміни. Це було зроблено для створення максимально безпечних умов проведення вступної кампанії в умовах воєнного стану. Тому наприкінці квітня МОН затвердило змінений документ під назвою «Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2022 році».

ЖДУ імені Івана Франка намагається всіляко полегшити процес вступу для абітурієнтів. Для цього були відновлені традиційні онлайн-зустрічі (<https://us05web.zoom.us/j/5996376852>) із відповідальним секретарем приймальної комісії університету. Зустрічі проходять щосередини о 16:00 та щосуботи о 12:00 на платформі ZOOM. Доеднатися до них можна, перейшовши за посиланням на сайті Житомирського державного університету імені Івана Франка (<https://zu.edu.ua/index.html>). Також відновлено традиційні Question & Answer sessions (<https://forms.gle/dz3ybxbGUUjAk88>) з відповідальним секретарем приймальної комісії, якому можна поставити запитання щодо оновлених умов вступу.

Для того, щоб завжди знати новини про вступ-2022, ми пропонуємо вам приєднатися до Telegram-каналу ([@zueduvstup](https://t.me/zueduvstup)) допомоги вступникам.

Про особливості вступу ми поговорили з відповідальним секретарем приймальної комісії ЖДУ імені Івана Франка Миколою Чайкою та попросили прокоментувати найпоширеніші запитання абітурієнтів.

– Як проходитиме вступна кампанія цього року? Коли вона розпочнеться та який крайній термін подачі документів для вступу?

– Вступна кампанія цього року відбуватиметься за новими правилами прийому, які навчальні заклади розроблятимуть до 31 травня. Після цього на офіційних сайтах університетів буде оприлюднена інформація про правила прийому. Порядок прийому враховує усі особливості та виклики, що пов'язані із військовим станом та війною в Україні.

Терміни вступної кампанії зазнали змін. Для вступу на бакалаврат подання заяв триватиме з 29 липня по 23 серпня. Рейтингові списки вступників за повним та скороченим термінами

навчання будуть оприлюднені 29 серпня. На магістратуру вступна кампанія розпочнеться 16 серпня й триватиме до 15 вересня. Відповідно, початок навчання для першокурсників в університеті планується попередньо 26 вересня.

– Розкажіть про новинки та особливості вступної кампанії 2022 року на бакалаврат.

– По-перше, скасоване ЗНО для вступників на бакалаврат. Замість нього центром оцінювання якості освіти України буде проведено національне мультипредметне тестування. Воно охоплює лише три навчальні предмети: українська мова (без літератури), математика та історія України. Ці предмети будуть обов'язковими для вступу на усі спеціальності. Після проходження тестування, випускники отримають три окремі оцінки за 200-бальною шкалою. За цими балами здійснюватиметься вступ на бакалаврат за повним та скороченим термінами навчання. По-друге, скасоване при вступі врахування середнього балу атестату.

– А що нового буде при вступі до магістратури?

– Для вступу до магістратури скасовано ЄВІ з іноземної мови та ЄФВВ, що було передбачене на ряд спеціальностей магістратури. Замість цих випробувань буде проводитися магістерський тест навчальної компетентності, який буде обов'язковим для вступу на низку спеціальностей. У ЖДУ імені Івана Франка він необхідний для вступу на спеціальність журналістика, психологія та менеджмент. Вступ на решту спеціальностей буде здійснюватися за результатами фахового випробування.

Середній бал бакалаврського диплому при вступі на магістратуру враховуватися не буде.

– Зараз всі говорять про мотиваційний лист. Що це таке та для чого він потрібен?

– Мотиваційний лист є обов'язковим при вступі на усі спеціальності та освітні рівні. Для деяких спеціальностей контрактної форми навчання вступ буде здійснюватися виключно за результатами мотиваційного листа.

Мотиваційний лист – це письмово викладена вступником інформація у довільній формі про його особисті зацікавленості у вступі на певну спеціальність, освітню програму та заклад освіти, його відповідні очікування, досягнення у навчанні та інших видах діяльності, власні сильні та слабкі сторони. До листа, якщо є необхідність, може додаватися інформація, що підтверджує досягнення вступника, які викладені в листі.

Мотиваційний лист не будуть оцінювати в балах. Критерії та вимоги до написання та оцінювання мотиваційних листів кожен навчальний заклад розробляє самостійно. На сайті нашого університету вимоги та критерії будуть оприлюднені після 1 червня. У нас, відповідно до вимог, буде сформована комісія по розгляду мотиваційних листів.

Мотиваційні листи необхідні у двох випадках. Перший – якщо двоє або більше вступників на навчання за державним замовленням матимуть однаковий конкурсний бал. У такому випадку результати розгляду мотиваційних листів визначають черговість вступників у рейтинговому списку. Другий випадок – для освітніх, природничих та фізико-математичних

спеціальностей бакалаврату передбачено вступ на контрактну форму навчання лише за результатами розгляду мотиваційних листів, а бали за тестування враховуватися не будуть. На ці спеціальності можна подати заяву на вступ, не склавши тестування або взагалі не зареєструвавшись на нього. У такому випадку вступнику, який хоче навчатися за кошти фізичних та юридичних осіб, потрібен лише мотиваційний лист та заява на вступ. Після розгляду мотиваційного листа буде зрозуміло, чи рекомендовано абітурієнта до вступу на навчання.

– Як Ви даєте поради для вступників на бакалаврат?

– ЖДУ імені Івана Франка прийняв рішення розпочати безкоштовну підготовку до складання національного мультипредметного тестування для випускників шкіл та коледжів. Якщо ви раніше не встигли зареєструватися на них, то зараз у вас ще є ця можливість. Заняття відбуватимуться аж до початку самого тестування. Програма цих курсів охоплює підготовку до усіх предметів національного мультипредметного тестування.

– А які поради для вступників до магістратури?

– Необхідно слідкувати за етапами вступної кампанії, тому що на деякі спеціальності передбачена реєстрація на магістерський тест навчальної компетентності. Реєстрація триватиме з 27 червня по 18 липня. Якщо абітурієнт планує подавати заяву на вступ на спеціальності журналістика, психологія або менеджмент, то йому важливо встигнути зареєструватися на це тестування очно або онлайн на сайті нашого університету у розділі «абітурієнтам», де розміщена вкладка «МТНК» (Магістерський тест навчальної компетентності 2022 - <https://zu.edu.ua/evi.html>). Там є детальна інструкція та перелік документів, які потрібні для успішної реєстрації.

На сайті у розділі «абітурієнтам» є також затверджені програми вступних випробувань та співбесід, що відбуватимуться в університеті.

– Дуже важливе питання, яке турбує багатьох абітурієнтів – яка буде кількість місць державного замовлення?

– Обсяги прийому та випуску вступників за освітніми ступенями «бакалавр» та «магістр» були завчасно погоджені університетом із відповідними органами. За усіма освітніми програмами, на які оголошено набір в університеті, передбачені місця державного замовлення. Ознайомитись з ними можна за посиланням - https://zu.edu.ua/derzh_zam.html. Але університет ще чекає затвердження у міністерстві загального обсягу бюджетних місць та їх розподілу.

– І, наостанок, розкажіть про вартість навчання.

– Університет протягом чотирьох років не підвищує вартість навчання, тому усі чотири курси, від першого по четвертий, платять однаково ціну за навчання. Цього року вартість навчання також не буде зростати. З'ясувати вартість навчання за обраним рівнем, спеціальністю чи освітньою програмою можна за посиланням - <https://zu.edu.ua/office/vartist2021.pdf>.

Анастасія Романчук

Вітаємо наших ювілярів!

24 лютого — день, який розділив наше життя на «до» та «після», змінив погляди, змінив пріоритети, сприяв переоцінці цінностей. Але головною цінністю було і є людське життя.

Від щирого серця, з великою вдячністю і повагою вітаємо наших колег з ювілеями, які відбулися протягом двох місяців!

За бездоганну сумлінну працю, високий професіоналізм, зразкове виконання службових обов'язків та з нагоди ювілею Почесною грамотою ЖДУ нагороджені:

Григорій ГРИБАН — доктор педагогічних наук, професор кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення;

Валерій РАЧКОВАН — сторож навчального корпусу №1;

Олександр ШЕВЧУК — сторож навчального корпусу №1;

Тамара ВАСКЕВИЧ — сторож гуртожитку №1;

Олена МІРОШНИЧЕНКО — кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління;

Наталія ТРАВКІНА — старший викладач кафедри мистецької освіти;

Ольга Білобровець — доктор історичних наук, професор кафедри історії України;

Володимир ВИГОВСЬКИЙ — завідувач навчальної лабораторії «Центр молодіжної політики»;

Анатолій ПОГОРУЙ — доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри алгебри та геометрії;

Алла ПРИЙМАК — кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янських і германських мов;

Олія БАРАНОВА — прибиральник службових приміщень навчального корпусу №1;

Алла ВЕСЕЛЬСЬКА — старший викладач кафедри соціальної та практичної психології;

Ольга КИЧКИРУК — кандидат хімічних наук, доцент кафедри хімії;

Наталія МИРОНЧУК — доктор педагогічних наук, доцент кафедри професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління;

Дмитро СТЕПАНЧИКОВ — кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри фізики та охорони праці;

Лариса ШЕВЧУК — доктор біологічних наук, професор кафедри зоології, біологічного моніторингу та охорони природи;

Олена АНІЧКІНА — кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри хімії;

Наталія ДУБРАВСЬКА — кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної, вікової і педагогічної психології;

Наталія ПОРТНИЦЬКА — кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної та практичної психології;

Світлана СИТНЯКІВСЬКА — доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальних технологій;

Оксана СОРОЧИНСЬКА — кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти і педагогічних інновацій;

Галина ТВЕДОХЛІБ — сторож агробіостанції;

Катерина СОКАЛЬСЬКА — старший лаборант кафедри всевітньої історії;

Ірина СТОЛЯРОВА — старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну;

Ігор ВЕРБОВСЬКИЙ — кандидат педагогічних наук, доцент, начальник навчального відділу.

Прийміть наші щирі привітання! Головним побажанням зараз є перемоги нам!

Миру, добра та довгих років життя у незалежній, квітучій Україні!

Відділ кадрів,
прес-служба університету

РЕЙТИНГ ВИШІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВСТУПНОЇ КАМПАНІЇ-2021

Інформаційною системою «Вступ.ОСВІТА.UA» четвертий рік поспіль складено щорічний рейтинг закладів вищої освіти за результатами вступної кампанії-2021. Основною метою публікації рейтингу є ознайомлення майбутніх абітурієнтів, їхніх батьків, освітян і всіх зацікавлених осіб з відкритими даними вступної кампанії. Публікація рейтингу на-самперед скерована на інформування молоді, яка планує вступати до закладів вищої освіти у 2022 році. Рейтинг допоможе їм зорієнтуватись у можливостях вступу до українських вишів, оцінити власні шанси та зробити свідомий вибір закладу для здобуття вищої освіти.

У рейтингу використані дані, отримані інформаційною системою «Вступ.ОСВІТА.UA» з Єдиної державної бази з питань освіти за результатами вступної кампанії 2021 року. Інформаційна система «Вступ.ОСВІТА.UA» здійснює інформування широкої громадськості про перебіг подання заяв щодо вступу, рекомендування до зарахування та зарахування до закладів вищої освіти під час проведення вступної кампанії з метою забезпечення відкритості та прозорості при проведенні прийому до закладів вищої освіти.

Найбільший бал ЗНО на контракт

Цей рейтинг допоможе ознайомитися з інформацією про показники середнього балу ЗНО абітурієнтів, яких у 2021 році зараховано до вишів на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб (контракт). Зазначений рейтинг фактично визначає лідерів серед закладів освіти України, у яких вступники виявили бажання здобувати вищу освіту за власні кошти.

	Назва закладу освіти	Середній бал ЗНО на контракт	Середній бал свід-цтва	Зараховано на контракт
1	Український католицький університет	185,87	10,63	418
2	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	175,45	10,21	598
3	Київська школа економіки	173,41	9,92	97
4	Полтавський державний медичний університет	170,04	10,27	66
5	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	168,66	9,93	2851
151	Житомирський державний університет імені Івана Франка	135,89	8,61	327

Детальніше за посиланням - <http://osvita.ua/vnz/rating/vstup-osvita/59045/>

Найбільший бал ЗНО на бюджет

Цей рейтинг-лист містить інформацію про середній бал сертифікатів ЗНО вступників, які були зараховані на навчання за кошти держбюджету на перший курс для здобуття ступеня бакалавра. Зазначені дані будуть корисними вступникам і їх батькам, щоб оцінити шанси вступу на бюджет до обраних вишів.

	Назва закладу освіти	Середній бал ЗНО на бюджет	Середній бал свід-цтва	Зараховано на бюджет
1	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	190,30	10,93	565
2	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	186,55	10,66	3059
3	Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	184,16	10,68	407
4	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	184,14	10,74	294
5	Київський національний лінгвістичний університет	183,06	10,51	268
126	Житомирський державний університет імені Івана Франка	155,36	9,50	433

Детальніше за посиланням - <http://osvita.ua/vnz/rating/vstup-osvita/59046/>

Вступники, зараховані на бюджет

Рейтингова таблиця визначає заклади, до яких було зараховано найбільшу кількість вступників на навчання за кошти державного бюджету на перший курс для здобуття ступеня бакалавра. Дані допоможуть отримати інформацію про кількість бюджетних місць і конкурс на одне бюджетне місце під час вступної кампанії 2021 року.

	Назва закладу освіти	Зараховано на бюджет	Зараховано на контракт	Співвідношення контракт/бюджет	Конкурс на 1 бюджетне місце
1	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	3895	1611	0,41	6,64
2	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	3059	2851	0,93	8,32
3	Національний університет «Львівська політехніка»	2447	2395	0,98	8,86
4	Львівський національний університет імені Івана Франка	2253	2865	1,27	11,13
5	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	1236	2113	1,71	10,48
32	Житомирський державний університет імені Івана Франка	433	327	0,76	6,59

Детальніше за посиланням - <http://osvita.ua/vnz/rating/vstup-osvita/59047/>

Вступники, зараховані на контракт

Рейтинг визначає лідерів серед навчальних закладів, що зараховали на навчання найбільше вступників за кошти фізичних та юридичних осіб на перший курс для здобуття ступеня бакалавра. Цей рейтинг стане в пригоді адміністраціям закладів вищої освіти, управлінцям усіх ланок та освітнім експертам.

	Назва закладу освіти	Зараховано на контракт
1	Львівський національний університет імені Івана Франка	2865
2	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	2851
3	Київський національний торговельно-економічний університет	2420
4	Національний університет «Львівська політехніка»	2395
5	Національний авіаційний університет	2362
88	Житомирський державний університет імені Івана Франка	327

Детальніше за посиланням - <http://osvita.ua/vnz/rating/vstup-osvita/59048/>

За матеріалами інтернету

ВІЙНА УВІРВАПАСЬ У МОЄ ЖИТТЯ

Війна – це завжди велике горе, яке приносить смерті тисяч невинних людей, забирає татусів з родин, залишає дітей без батьків, змушує людей зануритись в страх та розпач. Все, що зараз відбувається на території України, не просто війна. Це – геноцид українського народу, спроба зламу духу нації. Але ворог не зможе цього зробити, бо нас захищають справжні герої, які ніколи не дозволять причинити біль Батьківщині!

Таким героєм для мене є тато. Він – та сама людина, яка ще у 2015 році пішов добровольцем та вступив у лави 95-ї окремої десантно-штурмової бригади, не зважаючи на відсутність військового досвіду. Бажання оберігати рідних було сильнішим за страх. Пам'ятаю, як плакала, що не бачу його місяцями, не можу обійняти та пригорнутись. Але зараз я не дозволяю собі сльози, бо відчуття гордості за батька сильніше суму.

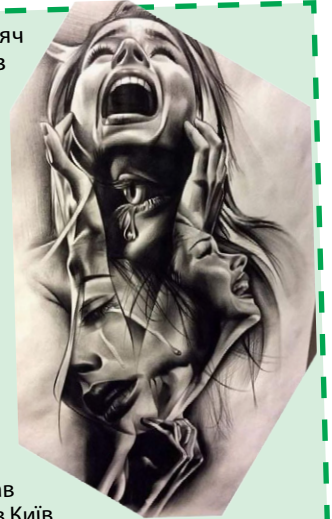
Напередодні повномасштабного вторгнення росіян він приїхав додому на декілька днів. Я була надзвичайно щаслива. Через кілька годин пролунав телефонний дзвінок. Батько став надзвичайно серйозним та попросив мене не їхати до сестри в Київ. Його стурбованість занепокоїла мене. Я відчула, що щось має трапитись.

Ранок 24 лютого підтвердив мої найстрашніші здогадки. Прокидатись не від сигналу годинника, а від вибухів було страшно. Страшніше було, коли на дзвінки перестав відповідати татусь. Декілька днів з ним не було зв'язку, але потім все прийшло в норму.

Це дивні відчуття, коли ти дивишся на людину, вона посміхається, але очі у неї пусті. Настільки пусті, що перестаєш впізнавати найріднішого. Боляче чути, коли з розпачем говорять, що голова не витримує і киплять мізки. Що там, де він, неймовірно смердить трупами і дихати стає тяжко. Але це реалії війни.

Потрібно вірити в краще і чекати повернення своїх героїв додому живими та здоровими.

Дарія Охрімчук

Війна, яку розв'язала росія, змусила мільйони українців залишити свій дім, переосмислити більшість буденних речей, які залишилися на іншому боці їх «кордонів» - їх квартир, будинків, вулиць, міст. Більшість з них поступово повертається до своїх домівок, попри застереження влади, сирени та обстріли, які все ще тривають, хоча і не так часто, за бажанням допомогти своїй країні, яка опинилась у скрутні через активні бойові дії.

Разом з тим, що бачать і відчувають люди, коли заходять до осель, які змушені були покинути? На своєму прикладі я відчула, що означає «змінити усе».

Моя історія схожа на сотні інших. Розпочалася вона вранці 24 лютого із дзвінків моєї родини. «Ввімкни телевізор», «подивись Телеграм, в групі...», - це все залишилося в пам'яті назавжди, адже перші хвилини війни були страшенно болючими. Лише потім ми зрозуміли, що потрібно збирати тривожну валізу і їхати у безпечні місця, адже на той час серед моїх близьких не було сумнівів, що ворог має силу та потугу зайти в Україну аж до Житомира.

Більш менш опанувавши себе, хоча це було важко, ми зібралися вдома, у рідному селі, та вирішували: їхати чи не їхати закордон. Останньою краплею стала перша сирена, яка заревіла в нашому непримітному селищі в центрі області, нагадавши, що скоро кожного населеного пункту зможе доторкнутись російська агресія.

А далі, найжахливіше – понад 15 годин на холоді, щоб перейти кордон. Нас не пускали, люди навколо агресивні, кричать, діти плачуть, ніхто нічого не розуміє, в голову постійно закрадаються думки - чому ми маємо їхати з свого ж дому. Суцільний жах. Настав час, коли вартість твого телефону чи машини повністю знецінюються, стає звичайним папірцем.

Перші дні за кордоном ми з батьками жалися кожного звуку, який нагадував війну. Далі найгірше, ми звикли до цього стану апатії. День складався з волонтерства й перетут застрягнемо, що взагалі буде далі. Депресивний стан не проходить, бо постійно накручує себе.

І ось говорять, що начебто у Житомирі стає спокійно, відновлюється життя. Ми вирішуємо їхати додому. Емоції переповнюють, коли ти бачиш родину, ти вкотре все переосмислюєш, побачивши їх поруч, а не в екрані телефону. І, начебто, все встало на свої місця, але сирена, яку ти чув лише в перший день, повертає тебе в реальність. Проте я щаслива, бо я вдома!

Дар'я Наумчук

Найстрашніший день для кожного українця – ранок 24 лютого 2022 року. Мене розбудив тато та сказав, що бомблять Київ. Я спросоння відповіла йому, що це якийсь фейк і лягла знову під ковдру.

Через секунду над моїм будинком пролетіла ракета... Від цього звуку я одразу «підірвалася» з ліжка, схопила телефон до рук та почала читати новини. Майже одразу побачила відео з вибухами. Я була просто вражена, що у XXI столітті таке можливе...

Найгірше, що в такій ситуації ти не можеш передбачити – куди летить літак чи ракета, які ти лише десь там чуєш, скине літак бомбу у твій дім чи ні, запустить ракету чи ні... Здається, що за перший день війни я прочитала стільки новин, скільки не прочитала за все своє життя.

Як не дивно, через війну люди почали цінувати свої родини зв'язки, згуртувалися. Тому один з наслідків війни, що проявився майже одразу, у перші дні війни – українська нація стала згуртованою та єдиною, нас об'єднало спільне горе. Лише під час війни люди почали цінувати те, що мали: прогулянки із друзями, дозволяла з батьками та інші буденні справи. Проте час ніби завмер, існує відчуття, ніби життя твоє поставлено на паузу. Минають дні, тижні, місяці, а відчуття, що досі триває 24.02.2022, не минає.

Щодня Україна стає на день ближче до перемоги. Наш народ НЕ здолати. Пишаймося на шим ми Збройними Силами!

Перемога буде за нами.

Олександра Давидюк

ВІЙНА УВІРВАПАСЬ У МОЄ ЖИТТЯ

Велика кількість жінок з дітьми, юнаків до 18 років та старих людей виїхало за кордон. Хтось з них зараз працює, хтось живе на соціальні виплати, хтось вчиться дистанційно у своєму університеті або школі, яку він був змушений покинути в рідній країні. На своєму досвіді я скажу, що це не так просто. Хоча б тому, що в багатьох місцях, куди виїжджають внутрішньо-переміщені особи, часто немає нормального зв'язку та Інтернету. Деякі з переселенців змогли вступити до навчальних закладів країн Європи і там продовжують своє навчання.

Проте дуже багато молоді проживає в містах та областях, де активні бойові дії вже не проходять чи взагалі не проходили. Молоді люди залишилися вдома та нікуди не виїжджали. Цікаво, чим вони займаються зараз?

По собі скажу, що одразу, як повернувся додому, почав займатися своїми звичними, рутинними справами, якими я займався й до війни: навчання в університеті та моє хобі, за допомогою якого я заробляю. Впевнений, що повернення громадян України до своїх звичних

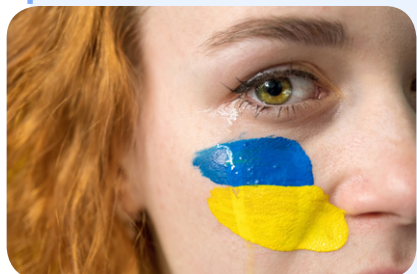
справ допоможе економіці нашої держави піднятися, бо під час війни, як це можна було й очікувати, вона сильно впала.

Також необхідно допомагати ЗСУ або теробороні, перераховуючи їм кошти чи збираючи якусь спорядження. Проте це потрібно робити обережно, тому що в соціальних мережах та в інтернеті з метою, нібито збору коштів для армії, з'явилося багато шахраїв, які, зібравши гроші, зникають.

Щодо інформації. Зараз триває потужна інформаційна війна. Ми, люди, які мають хоч мінімальні знання з журналістики, маємо писати матеріали, перевіряти інформацію, пояснювати нашим рідним де фейк, а де — правдива інформація, поширювати офіційні матеріали, брати участь в інформаційному спротиві. Все в наших руках.

Слава Україні!

Назар Слободенюк

Ніколи в своєму житті я не могла уявити, що мене застане війна. Я розумію, війна в Україні вже йде 8 років, але те, що вона прийде на мій поріг — досі не можу з цим змиритися.

В перший день війни я прокинулася о шостій годині від того, що моя мама плаче на кухні. Думки були різні, я навіть намагалася ще заснути, але вирішила все ж дізнатися, що трапилось. Причиною її сліз був початок повномасштабної війни в Україні. Я чомусь сприйняла це спокійно, наче вже була готова до цього або не зрозуміла, наскільки це страшно. Через кілька

годин я зрозуміла, що трапилось і весь день плакала від страху, хоча в моєму місті було спокійно та я сама знаходилася в безпеці.

В голові було безліч думок: а що далі? Мені потрібно буде залишити свій дім? Тато піде воювати? Думки з'їдали мене. Виявилось, що цей день був найспокійнішим порівняно з тими, які прийшли йому на зміну. Наступного дня я вперше сиділа кілька годин в підвалі свого будинку. Сирени в нашому місті погано працювали, тому про тривогу мама дізнавалася від сестри, бо в її районі сирени було чути краще. Кожного разу, коли мама чула про тривогу, вона ставала блідою та панікувала. Від цього мені було не по собі, хоча я досить спокійно сприймала сирену. В цей же день я з підвалу почала чути вибухи. Сусіди розповіли, що в селі біля Коростеня підірвали склад боєприпасів.

На четвертий день татові прислали повістку з військкомату. Я з мамою дуже тяжко це прийняли, бо тато в 2015 році вже ходив на війну.

Це було дуже складно для нас і знову це пережити не хотілося.

На дев'ятий день війни, я з мамою, братиком, вагітною двоюрідною сестрою поїхали до Польщі. Мені було дуже тяжко розлучатися зі своїм татом, коханим та зі своїм домом. Від'їжджаючи з Коростеня, я говорила собі, що зовсім скоро я повернусь в своє рідне місто, зустрінусь з рідними людьми і будемо жити спокійним та щасливим життям.

Зараз я знаходжусь в Німеччині. Тут я зустріла свої 18 років. Здавалося б, що можна видихнути й жити спокійно, але ні. Мій моральний стан погіршився, від переживань за рідних я закрилася в собі. Було складно, проте я взяла себе в руки та перестала так сильно нервувати.

Ця війна є величезним випробуванням для України, але я вірю, що це стане початком нового, ще кращого життя для українського народу.

Влада Мартинович

Ранок 24.02.2022 — дата, яку запам'ятає весь світ. Близько 08:40 тато мені сказав: «Путін напав на Україну». Я зайшла в Інстаграм, де вже всі про це говорили: історії, пости, різні відео. Інформація була про те, що удари були нанесені по військовим об'єктам. Я думала і вірила, що на цьому все, і більше нічого не буде, і ніякої війни теж. Але я глибоко помилилася. Нажаль. Миттєво посіялась паніка, і у мене вдома теж. У всіх був виплеск емоцій, усі сварились. Всі розмови з друзями були тільки про війну, кожен говорив свою версію того, що буде далі.

У перший день було ще не так страшно, але ближче до вечора я, начитавшись новин, відчувала дуже великий страх за себе, за рідних та близьких мені людей. Другий та третій день було максимально страшно, спати було просто неможливо. В голові постійно крутилися різні думки, на серці — страх, злість і невідомість.

У неділю, 27 лютого, почали багато говорити про допомогу ЗСУ у сусідніх селах. Я горіла бажанням також чимось допомогти, але у моєму селі ніхто нічого не організував. Проте 28 лютого я дізналась, що у школі, де я навчалася 9 років, плетуть маскувальну сітку для ЗСУ. Цю інформацію я поширила у себе в соцмережі, аби більше людей з мого села про це дізналося.

Зібрала своїх знайомих і ми пішли допомагати нашим ЗСУ. Я там була близько 5 годин. Мене дуже здивувало те, що село, з населенням більше ніж півтори тисячі жителів, не дуже хотіло допомагати. У школі плели сітку вчителі, діти та декілька домогосподарок. Мене брала злість на односельців — у такий час нам потрібно всім об'єднуватися і допомагати, а не сидіти дома і чекати дива!

Проте 2 березня я дуже захворіла, злягла з високою температурою. Це ще більше загнало у депресію. Приблизно тиждень я не хотіла нічого робити. Навіть приводити себе зранку до порядку. Поступово я зрозуміла, що не вихід постійно сидіти в новинах, моніторити інформацію. Потрібно якось вибиратися з цього стану. Я почала займатися собою, спортом та своїм психологічним станом. Знайшла телеграм-канал з психології і саморозвитку і щоденно трохи більше години читала їх матеріали.

Займалася професійним саморозвитком — дивилася новини і спостерігала як журналісти подають інформацію, що вони говорять, яку лексику використовують. Була дуже здивована, що вони використовували нецензурну лексику у відомій фразі про російський корабель. В Інстаграмі я підписана на сторінку «Детектор медіа», де є дуже багато корисної професійної інформації.

За ці кілька тижнів я зрозуміла дуже багато чого, почала цінувати те, що раніше не цінувала. Хочеться обняти своїх рідних та близьких і сказати — «як я вас люблю!». Ще до війни доля

розлучила мене з моїми друзями та однокласниками, проте ми час від часу бачилися, коли я приїздила додому на вихідні та свята. А зараз це взагалі неможливо, більшість з них виїхали за кордон або живуть від мене достатньо далеко, куди не можна доїхати, бо не ходять автобуси.

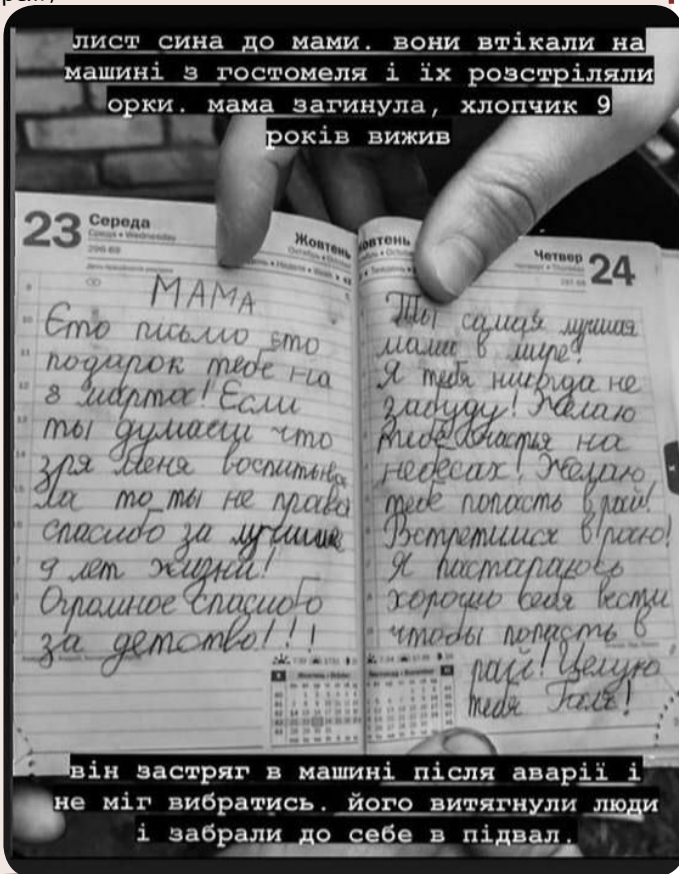
Хочеться повернутися в той час, коли я зранку прокидалася і говорила — «я не хочу іти на лекції, хочу спати!». Зараз так хочу піти на пари до Андрія Сергійовича в 301 аудиторію і слухати його цікаві лекції, послухати лекції Валерія Івановича, тільки не про навчання, а про життя.

Війна перевернула весь мій погляд на життя. За свої 17 років я не відчувала скільки страху. В деякі моменти хотілося стати супергероєм і врятувати всіх від цієї страшної війни.

Зараз моє бажання — це не купити собі нову гарну одяжку чи косметику, а щоб ця війна закінчилася, щоб росія зникла з карти світу. І весна 2022 року стала неможливою весною.

Хочу мирного неба над головою.
Слава Україні!

Маргарита Кубай

«Золота зірка» Героя українського народу у ЖДУ

16 лютого знаком народної пошани «Золота зірка» Героя українського народу було нагороджено Інну Нестерчук, доцентку кафедри екології та географії природничого факультету нашого університету

Орден «Золота Зірка» в Україні вручають за визначні подвиги або трудові заслуги. Ця державна нагорода є найвищим ступенем відзнаки у нашій країні.

«Коловорот життя та подій завжди вихоплює з пам'яті значущі дати. Ось так і сталося 16 лютого, коли мені було вручено знак народної пошани «Золоту зірку» Героя українського народу за особистий внесок у розбудову громадянського суспільства і підняття іміджу держави, справжній патріотизм та неохитну любов до рідної України. Нагородження здійснили Голова Всеукраїнської громадської організації «Спілка Громадських Організацій України «Народна Рада» Надія Лукашевич та Голова Громадської Ради при Житомирській районній державній адміністрації Геннадій Краснобокий», — розповідає пані Інна. — Емоції переповнювали, тому публічно ніякої слова та мовчала. А в душі було тихо щастя!»

Всеукраїнська громадська організація «Спілка Громадських Організацій України «Народна Рада» об'єднує

понад 4,5 тисяч міжнародних і всеукраїнських громадських організацій, серед яких Міжнародний комітет захисту прав людини, Міжнародна Академія Козацтва, Всеукраїнський Фонд правохоронних органів «Правозахист», МГО «Міжнародна антитерористична єдність», Інститут стратегічних досліджень проблем ґрунтової економіки та корупції та інші.

Гості мали нагоду ознайомитися з матеріально-технічною базою університету, побували в Музеї природи, лекційних аудиторіях та навчальних лабораторіях, де здобувають освіту студенти-франківці.

У ЖДУ імені Івана Франка працюють дійсно талановиті та цілеспрямовані люди. Тож сподіваємося, скоро ми перееможемо і таких заходів у нашому університеті стане більше!

Іванна Барановська

Почесний професор ЖДУ

Професор Іоанна Гетка — відома славістка й культурологиня в сучасній науці. Активна викладачка й науковець. Її праці в царині культурології, мовознавства, літературознавства народів Центрально-Східної Європи суттєво збагатили знання про міжмовні та міжкультурні контакти поляків передовсім з українцями та білорусами (хоч поле її досліджень значно ширше). А монографії та статті про надзвичайно складний і дискусійний період розвитку української мови і літератури XVIII ст. значною мірою проливають світло на проблему тягlosti української літературної мови цього періоду. Особливо приємно, що цей погляд не з України, а ззовні. Дослідниця несе й пропагує ідею безперервного розвитку української літератури й мови за межами України, що надзвичайно зараз важливо.

Викладачка з таким кругозором та колом знайомих науковців з усього світу завжди може і вміє цікаво представити матеріал. Студенти ННІ філології та журналістики неодноразово могли насолоджуватися викладацькою майстерністю професорки Варшавського університету Іоанни Гетки під час лекцій у науковому проекті «Запрошені професори».

Іоанна Гетка упродовж останніх трьох років тісно співпрацює з філологами ЖДУ. Між кафедрами наших університетів укладено й підписано Угоду, яку наразі активно реалізують викладачі та студенти шляхом академічного обміну. Професор Гетка

є членом редколегії двох фахових наукових журналів, наш постійний автор. Польська професорка пропагує ЖДУ в Польщі, долучає наших викладачів та студентів до міжнародних наукових проектів, конференцій. Постійно бере участь як закордонний професор у відкритих зустрічах під час акредитації ОП з філології та середньої освіти всіх рівнів.

Ще особлива професор Гетка своєю активною позицією в час російсько-української війни. Навколо неї згуртувався значний осередок поляків, які активно допомагають українцям (цивільним і військовим) у цей непростий час.

Дарина Нагорна: «Від початку війни за сприяння Іоанни Гетки наші волонтери отримали: прибори нічного бачення, біноклі, бензопили, військове спорядження, тактичний одяг та взуття для військових ЗСУ, продукти харчування для переселенців, дитячий одяг та речі першої необхідності для дітей-переселенців, багатодітних сімей та усіх, хто мав у цьому потребу. Щотижня ми зустрічали відправлення від колег з Польщі. Пані Іоанна — одна з організаторів акції «Книги замість бомб», до якої долучився також і наш університет.

Мета акції — зібрати якомога більше українських книжок та передати їх польським школам, які приймають учнів з України, та польським публічним бібліотекам».

Ірина Шадура,
Олег Полонський

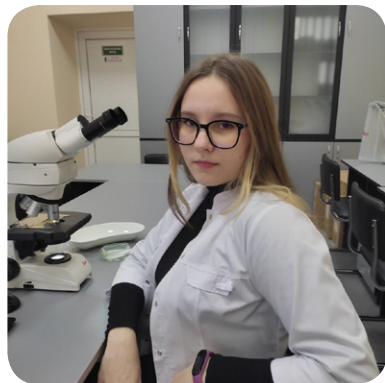

Наукові здобутки ліцею при ЖДУ

Другий етап конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України відбувся 22 лютого на онлайн-платформі Zoom. І хоча Науковий ліцей при ЖДУ імені Івана Франка вперше брав участь у подібному конкурсі, учні успішно захистили свої роботи та здобули призові місця.

Редакція вирішила поспілкуватися з учасниками та науковими керівниками, з'ясувати у них як обиралась тема, як здійснювалось дослідження та як відбувався сам захист роботи, з якими труднощами стикалися учасники конкурсу на шляху до перемоги та яку роль відіграють наукові керівники. Редакція має надію, що це перші і не останні досягнення наших ліцеїстів. Бажаємо їм наполегливості у процесі наукового пізнання, натхнення та наснаги примножувати наукові здобутки Наукового ліцею та нашого університету.

Знайомтеся – ліцеїсти Наукового ліцею при ЖДУ імені Івана Франка.

Анастасія Жуковська, учениця 10-А класу, I місце у секції «Ботаніка», науковий керівник – Юлія Шелюк, доктор біологічних наук, професор.

– Я сама відгукнулася на пропозицію нашого викладача біології професора Олії Шелюк взяти участь у науковому конкурсі. Вона пропонувала всім учням мого хіміко-біологічного напрямку спробувати себе. А я захотіла відчути себе у ролі науковця в сфері біології, зокрема ботаніки, та покращити свої знання і навички. Мене захоплює робота та дослідження мого наукового керівника – пані Олії. Вона показала мені як потрібно працювати з водоростями, розказала як досліджує фітопланктон малих річок Полісся і мені це стало дуже цікаво.

Захищати свою роботу, тим більше наукову, завжди складно, адже потрібно доводити до ідеалу не лише свої знання, а й навички ораторського мистецтва та вміння контролювати себе на публіці під час виступу. Підготовка роботи зайняла чимало часу і зусиль, але воно того варте. Я знала, на що йду, тому що для мене участь у конкурсі МАН не є першою. Я вже знала рівень вимог, складності і відповідальності, але секція біології для мене була новою.

Всіма своїми досягненнями я вдячна моєму науковому керівнику – докторові біологічних наук, професору Юлії Шелюк, яка протягом всього шляху мене підтримувала, була на зв'язку, допомагала і мотивувала.

Надалі я також планую брати участь у подібних конкурсах, адже це дуже цікаво та дає можливість побачити науку глибше і позагатися з іншими інтелектуально. Головні поради для майбутніх учасників – перебороти себе, свій страх, відстоювати свою позицію до кінця та цінувати виконану роботу.

Олександра Синиця, учениця 10-А класу, I місце у секції «Загальна біологія», науковий керівник – Юлія Шелюк, доктор біологічних наук, професор

– Я давно вже хотіла взяти участь у подібному конкурсі, тому, можна сказати, це моя ініціатива. Вибір теми був доволі легким, бо хотілось обрати щось таке, що не було дуже сильно розкрито до цього моменту.

З написанням роботи мені допомогала мій науковий керівник, моя вчителька, професор Юлія Шелюк. Звичайно, були деякі труднощі. Перш за все через те, що у конкурсі я брала

участь вперше, тому для мене було забагато нової інформації. Захист відбувався онлайн, проте, насправді, було трохи нервово, але, як на мене, я справилась. Кінцевим результатом своєї роботи я задоволена, проте деякий час не могла повірити, що насправді перемогла. На даний час беру участь у III етапі цього ж конкурсу, мрію та маю надію про перемогу!

Боримська Крістіна, учениця 10-А класу, III місце у секції «Теологія, релігієзнавство та історія релігії», науковий керівник – Юлія Магась-Демидас, кандидат історичних наук, доцент

– Участь у конкурсі – це, насамперед, моя ініціатива. Раніше я ніколи не займалася такою діяльністю, тому було досить цікаво спробувати себе в чомусь новому. Починаючи з 7-го класу, я захоплювалася вивченням історії релігії та церкви. Ці питання були особливо цікаві для мене. Моя родина має польське коріння, тому більшість членів сім'ї сповідують католицизм. Це ще більше спонукало мене до вивчення теми. Тому, як тільки у мене з'явилася можливість працювати над науковою дослідницькою роботою, я одразу зрозуміла, яку тему хочу опрацювати.

Для того, щоб написати роботу, було досить мало часу, але процес був дуже цікавим та пізнавальним, адже багато інформації було прочитано та структуровано.

Щодо захисту, то склалася дуже сумна ситуація, адже день початку війни припав на день мого виступу, коли ми мали б представляти свої роботи перед іншими учасниками секції. Наші захисти були відкладені на невизначений термін, а потім і взагалі відмінені.

Труднощі у роботі були, але незначні. Нелегко було поєднувати навчання та написання роботи, а також інколи було важко знайти інформацію. Також на захисті виникли проблеми зі звуком, але з цим мені допомогла впоратися модератор. Я повністю задоволена своїм кінцевим результатом праці. Нагородження, як такого, не було, нам просто повідомили результати, але емоції були тільки позитивні.

Ілля Матвеев, учень 10-А класу, I місце у секції «Хімія», науковий керівник – Наталія Кусяк, кандидат хімічних наук, доцент

– Свої перші кроки у роботі пам'ятаю прекрасно. Спочатку мій науковий керівник проконсультувала

мене щодо теми, запропонувала свої варіанти і ми вже разом узгодили тему та затвердили. Спочатку я не зовсім розумів, що від мене вимагається та якою має бути структура роботи, але пані Наталія мене консультувала та підтримувала на кожному кроці створення моєї роботи. Так як тема роботи є відгалуженням від шкільної програми, одразу було важко вникнути. Для кращого розуміння та поглиблення в суть моєї теми, я моніторив різноманітні сайти, наукові статті та реферати за схожою тематикою.

Підтримка з боку наукового керівника була колосальною. Вона чітко та зрозуміло пояснювала, я міг звернутися до неї за порадою в будь-який час і завжди отримував відповідь. Пані Наталія витратила на мене максимальну кількість свого часу, аби робота була високо оцінена та досягла хорошого результату.

Щодо захисту роботи, то зазначу, що для мене це було вперше і я не обійшовся без попередньої репетиції та консультації стосовно мого виступу. Саме завдяки попередній підготовці і тому, що я розумів, що мене очікує, я зміг справитися із переживаннями, вклястися в час і дати відповіді на всі запитання. Хочу розказати один цікавий момент, що трапився під час захисту – коли учні ставлять опонентам запитання, то вони намагаються бути максимально ввічливими, бо, якщо не помиляюсь, за це дають додаткові бали. І в деяких моментах ця ввічливість виглядала настільки награною, що це було комічно.

Коли я дізнався, що отримав перше місце, я одразу цього не зрозумів. Я бачив себе у списку учасників першим, проте вважав, що це просто список. Преслав його своїй мамі. Вона почала запевняти мене, що це перемога, але я все одно не розумів. Надіслав цей список класному керівнику, вона була вражена, а я був ще більше вражений і не вірив до останнього. Мене охоплювали емоції радості, і не лише мене, а всіх, хто розділив зі мною цю перемогу.

Базиліук Анастасія, учениця 10-А класу, I місце у секції «Правознавство», науковий керівник – Юлія Магась-Демидас, кандидат історичних наук, доцент

– Одразу зауважу, що участь у конкурсі – це моя ініціатива та бажання. Я вирішила обрати тему, пов'язану з торговельною маркою, щоб з'ясувати для себе та донести до інших, яку роль вона відіграє у житті кожного, зокрема виробника та споживача. Варто зауважити, що з вибором теми мені допоміг мій науковий керівник. Роботу захищала я вперше. Це було дуже відповідально та вимагало певної підготовки. Я сподіваюся, що надалі я буду мати можливість брати участь в подібних конкурсах.

А для майбутніх учасників хочу сказати: ніколи не сумнівайтесь в своїх силах; і якщо щось піде не так, особливо під час захисту, то це – нормально і не потрібно хвилюватися. У вас все вийде!

Марина Макаревич

НАУКОВІ КЕРІВНИКИ ПРИЗЕРІВ МАН

Шлях до перемоги наші ліцеїсти долали, спираючись на постійну допомогу наукових керівників, викладачів ЖДУ імені Івана Франка. Вони про це відверто говорять і дуже вдячні своїм науковим керівникам за розуміння та постійну турботу. Редакція не могла не поговорити з викладачами нашого університету, керівниками наших переможців. Ми поставили їм однакове запитання, проте, звичайно, отримали різні відповіді. А питали ми про:

1. Як Ви з учнями знайшли один одного? Як взагалі відбувався відбір учасників конкурсу?

2. Як і чому були обрані саме такі теми?

3. Наскільки обрані теми є актуальними та перспективними як у сучасній науці, так і у житті?

4. Як відбувалася підготовка до конкурсу? Чи були якісь труднощі в роботі? Як Ви їх подолали?

5. Яке враження від роботи з учнями? Чи виправдалися Ваші очікування від участі у конкурсі?

Юлія Шелюк, доктор біологічних наук, професор

1. Щодо того, як ми знайшли один одного, то мали, мабуть, спільну мету – пошук та використання нових принципів та підходів для вивчення біорізноманіття водних екосистем Українського Полісся. Якщо для Олександрки ця науково-дослідна робота була пробою пера, то Анастасія має багато наукових перемог, причому у різних галузях. Що ж стосується особливостей участі в конкурсі наукових робіт, то в ньому можуть брати участь усі бажаючі, відповідно до встановленої процедури. Дівчата спробували, і в них вийшло.

Спочатку була перемога у відповідних секціях у першому етапі, а потім і в другому. Готуємося до третього.

2. Тема дослідження була обрана, виходячи з екологічних проблем, які існують на сьогодні на території Полісся. До них належать інтенсивна діяльність людини на водозбірних в'їздах та погіршення стану водних ресурсів.

3. Тема дослідження, як і отримані результати, є неабияк актуальними та корисними, оскільки проведена оцінка якості води басейнів Прип'яті і Тетерева може бути використана для подальшого екологічного моніторингу вод, розробки заходів із запобігання деградації водних екосистем, а також для підготовки довідників з регіональних флор.

4. Підготовка до конкурсу – то важка й клопітлива праця: відбори й опрацювання проб, ідентифікація водоростей, статистичні обрахунки, літературний аналіз, оформлення результатів роботи і пошуки найліпших шляхів представлення результатів. Без труднощів також не минуло, адже без них неможливо досягти успіху. Тому долали їх наполегливою працею.

5. Ученицями я задоволена та радію їх успіхам. Щаслива від того, що могу ділитися своїм досвідом і знаннями. Дівчата мають великі наукові перспективи, а за такою талановитою молоддю – майбутнє нашої країни.

Наталія Кусяк, кандидат хімічних наук, доцент

1. На сьогодні бажання учня долучитися до наукової роботи, як такої, що виходить за рамки шкільної програми, є вкрай цінним та заслуговує на повагу. Тому, я вважаю, що є досить важливим підтримка і розвиток таких починань. Шукаючи один одного довго не довелося, оскільки бажання нашого ліцеїста зайнятися науково-дослідною діяльністю «співпало» з можливостями ліцею їх реалізувати.

2. Тема роботи «Особливості одержання та застосування сучасних наноконпозиційних матеріалів» напряму пов'язана із тематикою моєї науково-дослідної діяльності протягом останніх років, але, звісно, потребувала певної адаптації відповідно до можливостей учня.

3. Актуальність та перспективність роботи обумовлена зростаючою потребою в створенні новітніх наноконпозиційних матеріалів для використання у медичній галузі. Результати дослідження дозволять модернізувати вже існуючі та створити нові, більш вдосконалені методи лікування найрізноманітніших хвороб.

4. Я вважаю, що перед початком наукової діяльності учень, окрім бажання, повинен мати усвідомлення труднощів, з яким він зітхотвнеться під час роботи. Ну а далі, для реалізації результатів є вкрай важливим участь учня в конкурсах, зокрема в конкурсі-захисті Малої академії наук. Сама підготовка роботи та процес захисту вимагає значних затрат зусиль та часу. Що стосується труднощів, то експериментальна робота в хімії взагалі передбачає різноманітні перешкоди, що є робочими моментами. Тому відокремити якісь одні, напевно, не можна.

5. Враження від роботи з Іллею маю лише позитивні. Він доклав чимало зусиль задля результату й усі його старання виправдалися на 100%.

Юлія Магась-Демидас, кандидат історичних наук, доцент

1. Написання наукових робіт є одним із напрямків роботи Наукового ліцею, а, відповідно, і його викладачів. Особисто я не проводила ніякого відбору серед учнів, оскільки вважаю, що кожна дитина повинна отримати можливість розвиватися. Тому я просто запитала в класі, чи бажає хтось писати наукову роботу, і була приємно здивована кількістю ліцеїстів, які відгукнулися.

Закінчення на 5 стор.

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ – І БУДЕ МИР НАД УКРАЇНОЮ

Мистецька зустріч «Великодні дзвони – і буде мир над Україною» відбулася 25 квітня. Це був спільний захід Молодіжної громадської організації «Пісенний Спас» та кафедри мистецької освіти ЖДУ імені Івана Франка, що відбувався за підтримки управління культури Житомирської міської ради.

До проекту також мали змогу доєднатися студенти, викладачі університету, відомі митці та діячі культури Житомирщини й інших регіонів України.

Редакція газети «Універсум» вирішила поговорити з організаторкою акції Іриною Шинкарук щодо деталей проведення та вражень від цього заходу.

– Як взагалі виникла ідея проведення такого заходу дистанційно в Zoom?

– Ми всі вже звикли до Zoom-конференцій та подібних акцій саме в онлайн-форматі, адже нас до цього

Про те, чого ми прагнемо. Сьогодні неабияк важливо зберігати в собі це світло для того, щоб творити майбутнє. Для того, щоб наші діти й онуки жили у мирній державі.

– Хто брав участь в організації і в самому заході?

– Організація зустрічі з відомими українськими митцями була моєю ідеєю. Над режисурою, підбором матеріалів ми працювали разом зі студентами освітніх програм «Сценічне мистецтво» та «Музичне мистецтво». Студентки з курсу конференсу спеціальності «Сценічне мистецтво» – Ірина Климович, Анастасія Манько, Анна Данилюк, Юлія Кузьміна, Христина Ковальчук – були також співведучими-модераторами заходу. Щиро дякую їм за активну участь і допомогу у підготовці. Це було колективне бажання створити щось спільне й гарне під час важких часів, які нам усім потрібно разом пережити й дійти до перемоги.

– і буде мир над Україною», яка стала афішею заходу. Мені дуже приємно, що він відгукнувся і ця робота вийшла надзвичайно світлою й такою,

краплинку зробив для досягнення спільної мети. І ця зустріч багатьом дала можливість відчути свою потрібність, важливість у великій боротьбі за правду.

Ми багато говорили й про творчість, й загалом про важливість поетів і митців під час війни.

Одним з епіграфів до заходу я обрала рядки з вірша Анатолія Матвійчука:

*«Я ніколи в житті не стріляв
з кулемета,
Я – гранату повік не тримаю
у руці...*

*А чи треба країні сьогодні поети,
Коли понад усе їй потрібні бійці?*

*...
Я ніколи в житті не стріляв
з кулемета,
Але я – на війні й, слава Богу,
не вмер!*

*Хай здається що вам,
не потрібні Поети,
Та вони, як ніколи,
потрібні – тепер!».*

– Як все пройшло і які враження отримали після?

– На жаль, під час проведення конференції виникли технічні проблеми з інтернетом й нам прийшлося

НАУКОВІ КЕРІВНИКИ ПРИЗЕРІВ МАН

Закінчення.
Початок на 4 стор.

На жаль, через обмежену кількість учасників від одного закладу, я не змогла взяти всіх бажаючих, тому вибір зупинився лише на двох учнях.

2. Теми були обрані відповідно до інтересів наших учнів. В історико-правовому класі ліцеїсти зацікавлені в поглиблених дослідженнях із відповідних дисциплін, тому ми спільно з ними підбирали таку тематику, яка була б і цікавою, і актуальною.

3. Актуальність тем дослідження є обов'язковою вимогою конкурсу. Із цим я цілком погоджуюсь, адже ми готуємо потенційних науковців, а наука завжди повинна служити потребам суспільства. Окрім того, молоді дослідники мають орієнтуватися в сучасній проблематиці. Те, що обраний нами предмет дослідження справді актуальний, підтвердили високі оцінки журі.

4. Труднощі є природною складовою будь-якого навчання, адже саме їх подолання є ознакою ефективності. В нашому випадку потрібно прищепити дитині навички наукової роботи: знаходити правильну інформацію, систематизувати її, робити логічні висновки. Вміння правильно оформити результати дослідження – також важливо для науковця. Більшість з названого було новим для моїх дівчат, але вони з готовністю все подолали. Ми проводили з ними багато консультацій як очно, так і дистанційно. У дівчат виникло багато запитань, і це мене радувало, бо це було ознакою того, що вони по-справжньому працюють.

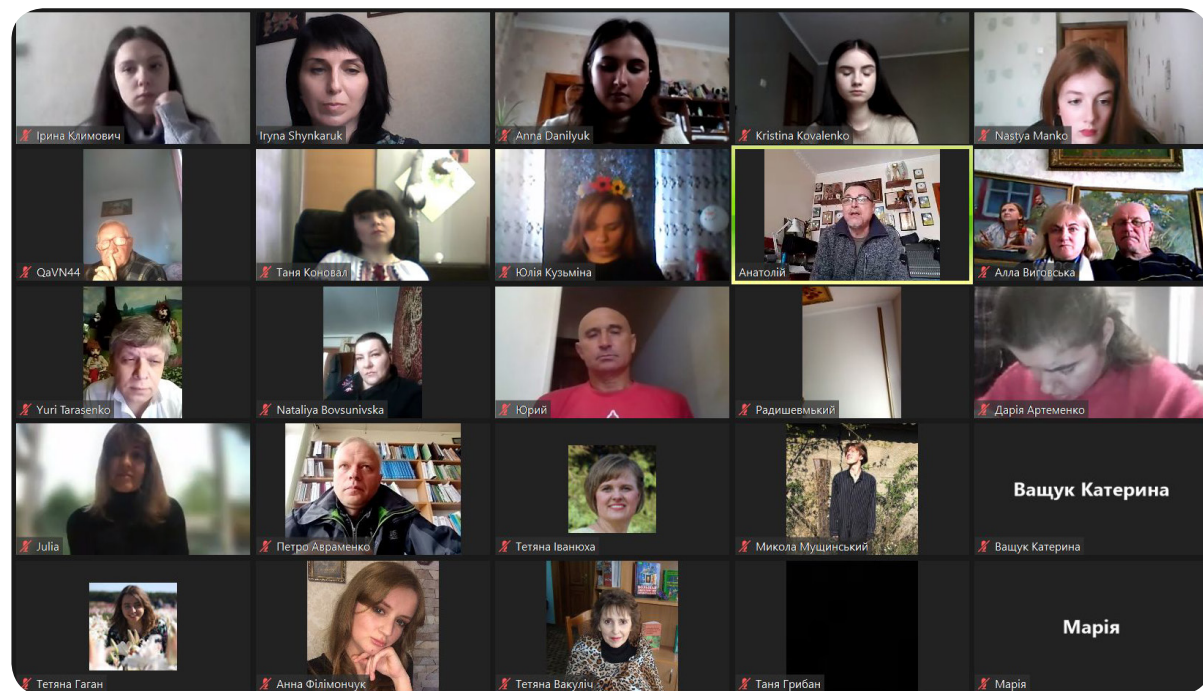
5. Чесно кажучи, ми не ставили собі за мету перемоги. Вважаю, що будь-який конкурс – це велика праця учасників плюс трішки удачі. У свій час я також була членом Малої академії наук і власний досвід намагалася передати нашим ліцеїстам. Перед ними стояло завдання максимально реалізувати себе, щоб бути, перш за все, задоволеними своїм виступом, знаючи, що вони зробили усе, що від тебе залежало. Третє місце Крістини та перемога Насті у її секції є свідченням того, що до нашого закладу справді приходять найкращі діти, які готові навчатися. Тому я, звісно, задоволена і самим процесом, і його результатами. Сподіваюсь, що й дівчата задоволені.

Як ми можемо бачити, учнями та їх науковими керівниками була пророблена колосальна робота. І хоч для ліцею важливо отримати призери місяця, проте набагато важливішим, і про це сказали всі керівники, є те, що кожен учень має можливість підвищити свій рівень знань, отримати задоволення від навчання й реалізувати себе. Окрім того, для молоді людської участь у подібних конкурсах – це, в першу чергу, перемога над собою, а для педагога – це чудова можливість поділитися власним досвідом.

Катерина Черній

Вероніка Станчик,
Марина Чирко

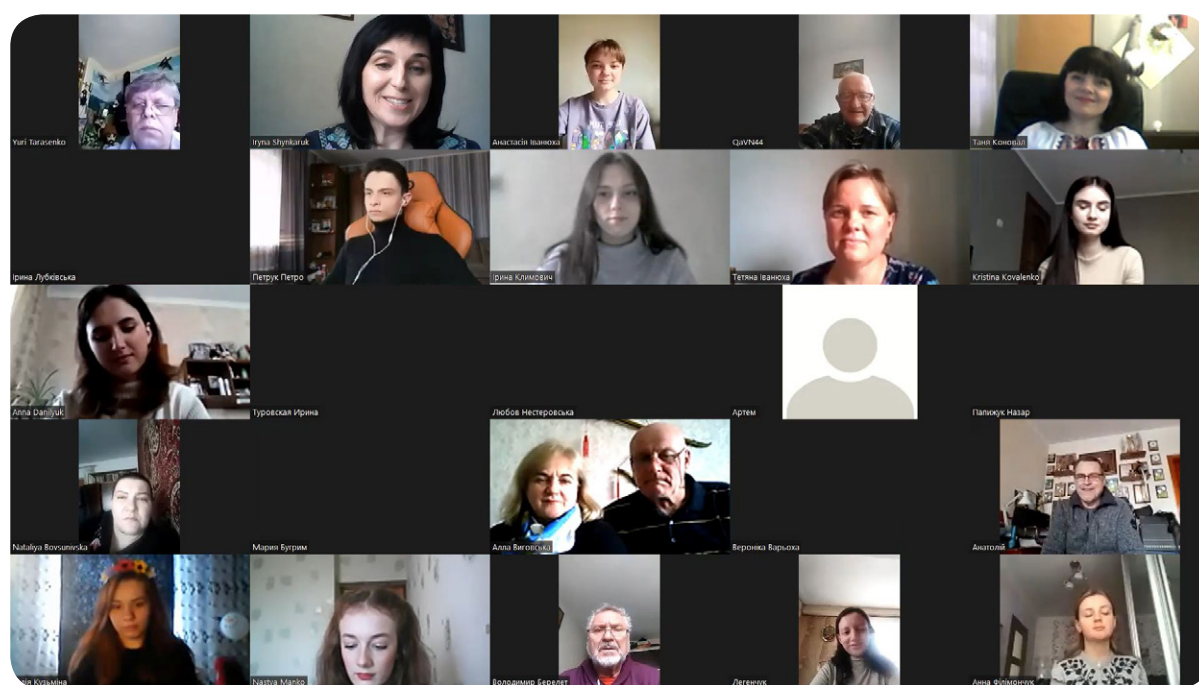
підготував COVID. Ті, хто звичайно відвідує заходи, які відбуваються в ЖДУ, знають про те, що ми двічі на рік проводимо в університеті два студентських фестивалі – «Студентська ліра» та «Листопад-fest». Власне, весною й мав відбутися Відкритий фестиваль студентської творчості «Студентська ліра». На жаль, війна не дозволила нам провести його. Але дуже хотілося, щоб творча молодь і знані українські поети, митці мали можливість зустрітися: представити творчість молодих талантів, познайомитися з метрами української сцени та літератури задля певного енергетичного, мистецького обміну.

Насправді це й відбулося. Наприклад, коли Анатолій Матвійчук прочитав кілька своїх творів, по закінченні самого заходу до мене звернулися молоді актори з проханням отримати дозвіл на виконання деяких з віршів, які звучали під час конференції. Вони хотіли їх взяти у свій репертуар: можливо, прочитати десь далі, відзняти якісь твори тощо.

– Яка основна мета цієї акції?

– Перш за все, метою зустрічі була моральна підтримка людей в цей важкий час, а також можливість зібрати разом однодумців та розказати світові про те, що відбувається в Україні, та наше ставлення до цього. Окрім цього, прочитати твори, які були написані українськими письменниками у воєнний період і у різні часи нашої багатогранної історії загалом.

Звичайно, однією з причин проведення стало свято Великодня, яке асоціюється у нас з воскресінням Христа, відродженням усього Світлого, Доброго та Щирого. Хотілося дати можливість людям говорити про щось хороше та світле – про Надію.

У проєкті взяли участь видатні митці та діячі культури. Серед них Анатолій Матвійчук, Олександр Смик, Юрій Камишний, Андрій Кондратюк, Лілія Берелет, Петро Авраменко, Василь Неволов, Ростислав Радішевський та багато інших.

Легендарний український бард, поет, композитор, драматург, голова спілки письменників Тернопільщини Олександр Смик презентував декілька нових творів, а народний художник України Юрій Камишний продемонстрував свої картини на тему війни, які сьогодні розташовані на білбордах по всьому Житомиру й не тільки. Його роботи чудово ілюструють нашу громадянську позицію.

Спеціально для цієї акції він створив картину «Великодні дзвони

що справді дарує впевненість у тому, що все буде якнайкраще.

Хочу додати, що наші студенти надзвичайно талановиті. Студент 4-го курсу спеціальності «Сценічне мистецтво» Святослав Гуцуляк навіть створив анімацію на цю роботу, яку високо оцінив автор.

Презентували теж картини Анжели Рудницької, присвячені Великодню. Зокрема, «ДЕРЕВО-ПИСАНКА» з циклу «Сад Чеснот».

– Чому зараз важливо проводити подібні заходи?

– Сьогодні для усіх митців надзвичайно гострими є питання: «А що я можу зробити для перемоги? А що я можу зробити для того, аби був мир?». Саме тому важливим є момент, коли відчуваєш, що ти хоч

дещо змінювати формат задуманого. Попри це, була «жива» розмова й дві з половиною години пролетіли, як одна мить.

Завершили зустріч інтерактивною грою «Кольорова пісня»: звучали різні уривки українських пісень, а завданням учасників було прослухати цей фрагмент, в якому наявна назва певного кольору, потім знайти предмет відповідного забарвлення поруч з собою й показати його. Звичайно, що завершили гру піснею «Ой, у лузі червона калина», яка є гімном українських січових стрільців.

У майбутньому плануємо проводити такі заходи надалі й залучати всіх охочих.

«PRO студії від професіоналів»

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ФРІЛАНС-ПЕРЕКЛАДАЧА

Сучасний фахівець в умовах НУШ, в умовах сучасного виробництва та підприємництва, у сучасному спорті, туризмі та сфері обслуговування під час навчання у ЖДУ імені Івана Франка отримує не лише фахову інформацію, знання та навички майбутньої професії. Сучасний світ вимагає, а університет надає можливість значно ширшого сприйняття дійсності. Традиційно для цього існують різноманітні гуртки, екскурсії, самостійні дослідження тощо.

ЖДУ імені Івана Франка пішов далі. З жовтня 2020 року у нашому університеті існує проєкт «PRO студії від професіоналів». У рамках проєкту студенти з усього університету, та й усі бажаючі з поза меж університету, у режимі відеоконференції на платформі ZOOM зустрічаються з людьми, які вже не перший рік у своїй професії, з цікавими людьми, з відомими особистостями. Поєднання нових технологій (платформа ZOOM) та виклику часу (карантин під час COVID-19) надихнули керівництво нашого університету на експериментальну форму зустрічей студентів з професіоналами, фахівцями своєї справи. На сайті університету є вкладка, де знаходяться усі оголошення про зустрічі - <https://zu.edu.ua/studio-professionals.html>.

Хтось скаже, що ZOOM обмежує спілкування, воно є неживим та нецікавим. А комусь така форма надзвичайно зручна. Особливо у військовому пору – учасники знаходяться у захищених безпечних приміщеннях, спілкуються з гостями про кар'єру у готельному бізнесі, гендерний аудит, комунікацію, дизайн, арт-простір, формат ресторану «1€», сценічний бій, мнемотехніку, антиплагіат, жінок, пташок, мовленнєві порушення, графіті Софії Київської, Антарктиду, стрес, запахи. Зауважу, що війна не зупинила проведення подібних зустрічей.

Ми в редакції вирішили зробити вибірку зустрічей за квітень-травень та взяти інтерв'ю у одного з організаторів та у гостя подібних зустрічей.

01.04.2022 – Людмила Кравчук, вчитель математики Березівської спеціальної школи Житомирської обласної ради – «Цікаві та нестандартні прийоми на уроках математики як запорука їх продуктивності та соціалізації учнів з порушеннями слуху»

04.04.2022 – Юлія Зуб, логопед неврологічного відділення для осіб з ПМК, Чернігівська міська лікарня №3 – «Особливості логопедичної роботи з дорослими. Афазія»

15.04.2022 – Тетяна Іванова, директорка Житомирського дошкільного навчального закладу №46 – «Сучасне управління, європейські стандарти у наданні якісних освітніх послуг, збереження субкультури дошкільного дитинства у ЗДО»

15.04.2022 – Олена Слободянюк, директор загальноосвітньої школи №32 м. Житомира, відмінник освіти України, вчитель-методист, **Олена Сапотницька**, заступник директора школи №32, вчитель історії – «Історичний образ як основа формування історичного знання»

15.04.2022 – Олександр Морозов, учитель математики, учитель вищої категорії, вчитель-методист Житомирського міського ліцею №1 Житомирської міської ради – «Роль математичних задач з багатоваріантними розв'язками у формуванні мислення школярів»

21.04.2022 – Олена Сіваченко, вихователь Житомирського дошкільного навчального закладу №46 – «Здоров'язбережувальні технології у практиці роботи вихователя ЗДО»

28.04.2022 – Євген Марченко, фріланс-перекладач, випускник ННІ іноземної філології – «Особливості роботи фріланс-перекладача»

28.04.2022 – Юрій Прохасько, український літературознавець, психоаналітик, есеїст, публіцист, перекладач, молодший науковий співробітник відділу літературно-процесу та компаративістики в Інституті Івана Франка НАН України, член-кореспондент Саксонської академії мистецтв (Дрезден), співзасновник і викладач Львівського психоаналітичного інституту – «Свобода перекладача»

04.05.2022 – Олександр Колбаса, менеджер групи UCM - Progetto inclusione cucina Italiana - Euroest – «Програма практичної підготовки студентів в Італії».

05.05.2022 – Наталія Мавдрик, вчитель вищої категорії Мар'є-Дмитрівського ліцею Девладівської сільської ради Дніпропетровської області – «Сучасні технології у створенні концепту дизайну оселі: онлайн-сервіси для практичної роботи»

06.05.2022 – Юлія Морозюк, PhD student Інституту генетики, молекулярної та клітинної біології, Страсбурзький Університет – «Епігенетична роль варіанту гістону H3.3 та його вплив на канцерогенез»

11.05.2022 – Роман Насонов, директор комунального закладу «Житомирський обласний краєзнавчий музей» – «Музей в умовах війни»

11.05.2022 – Дмитро Панасюк, судовий експерт Житомирського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України, випускник спеціальності «102 Хімія» ЖДУ імені Івана Франка – «Особливості та значення проведення хімічних досліджень в структурі Експертної служби МВС України»

11.05.2022 – Наталія Захарчук, вчитель ЗОШ № 10 м. Житомир – «Вивчення польської мови в умовах НУШ»

17.05.2022 – Алла Бентковська, заступник директора з НР СЗОШ №1 м. Бердичева, учитель-методист, сертифікований спеціаліст з питань інституційного аудиту, двічі регіональний переможець TEA (ACCELS), півфіналіст GTPU-2021 – «Маршрутами освітнього процесу: парковка "Школа менторства (наставництва) для молодих вчителів"»

17.05.2022 – Ірина Ахрамова, вчитель хімії, основ здоров'я та основ медичних знань загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №8 м. Житомира – «Іноватика в сучасній природничій науці»

18.05.2022 – Людмила Лінкевич, учитель української мови і літератури вищої категорії загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 28 ім. гетьмана І. Виговського, очільниця клубу вчителів-словесників м. Житомира «Світло» – «Освітня взаємодія на уроках словесності в НУШ»

23.05.2022 – Анна Ковальчук, Quality Assurance Engineer («інженер із забезпечення якості»), міжнародна компанія «Stuzo» – «Перспективи розвитку в IT»

23.05.2022 – Віта Барановська, учитель української мови і літератури вищої категорії, учитель-методист загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 28 ім. гетьмана І. Виговського – «Активізація пізнавальної діяльності учнів на уроках української мови»

24.05.2022 – Сергій Косюченко, журналіст Житомирської філії «Супільне.UA» – «Особливості створення журналістського матеріалу»

27.05.2022 – Олена Струтинська, вчитель англійської мови у початкових класах м. Козятин ЗНВК «Школа-гімназія-дитячий садок» ім. В. Підгорбунського – «Моє педагогічне кредо»

Дві онлайн-зустрічі для майбутніх філологів-перекладачів і не тільки відбулися 28 квітня: о 12:20 Євген Марченко мав виступ на тему «Особливості роботи фріланс-перекладача», а о 14:00 Юрій Прохасько розповів про «Свободу перекладача».

Про те, як все пройшло і наскільки продуктивними вийшли зустрічі, ми поговорили із завідувачкою кафедри англійської філології та перекладу Наталією Борисенко та завідувачем кафедри германської філології та зарубіжної літератури Миколою Ліпісівським. Ми їм поставили такі питання:

1. Чому Ви вирішили провести таку зустріч?
2. Чому на роль спікера обрали саме цих гостей?
3. Скільки було учасників зустрічі?
4. Що було цікавого на зустрічі?
5. Як ця зустріч допомогла слухачам?
6. Наскільки актуальним проведення такої онлайн-конференції в умовах війни?

Першою відповідала Наталія Борисенко, кафедра якої організувала зустріч з Євгеном Марченко.

1. Ця зустріч була запланована ще на початку навчального року, оскільки в університеті досить давно існує традиція, згідно якій ми запрошуємо професіоналів, які можуть поділитись своїм досвідом та вміннями зі студентами. Організатором конференції стала викладачка нашої кафедри Іванна Ієвітіс. Тема фрілансу є актуальною в сучасних реаліях, тому на нашу думку така зустріч була корисною для студентів.

2. Варто зазначити, що у нас є ще одна добра традиція запрошувати на зустрічі зі студентами своїх випускників, які стали успішними в своїй професії. Євген Марченко – випускник нашого відділення і кафедра підтримує з ним зв'язок. Він певний час працював викладачем нашої кафедри, тому Євген дуже добре знає специфіку цієї роботи, а також має великий досвід у перекладацькій діяльності.

3. На зустрічі були присутні не тільки студенти, але і викладачі. Інформація про те, що Євген Марченко виступатиме 28 числа була розповсюджена серед усіх кафедр, тому кожний бажаючий міг долучитись. Виступ слухали бакалаври і магістри нашої спеціальності, здобувачі вищої освіти, в яких перша мова німецька, та майбутні вчителі.

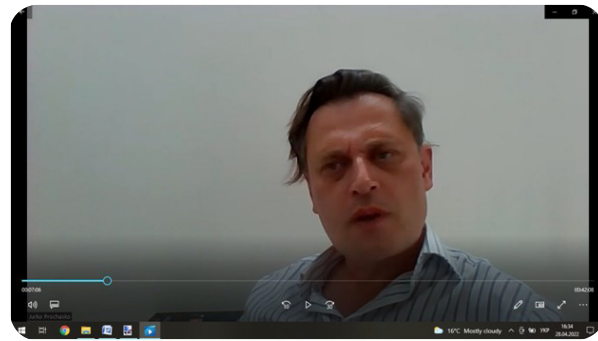
4. На зустрічі гостю поставили велику кількість запитань. Євген Марченко ознайомив слухачів з специфікою практичної діяльності перекладача та розповів про можливості професійної реалізації майбутніх професіоналів. Цікавим було те, що він також докладно доніс інформацію про мовні пари та про особливості вибору спеціалізації.

5. Зустріч допомогла покращити рівень компетентності студентів. Тепер вони краще обізнані щодо того, як правильно складати резюме, які помилки не варто робити перекладачам-початківцям.

6. Вона була актуальною, бо носила не тільки

інформаційний, але і мотивуючий характер. Коли студенти бачать, що наші випускники досягають висот, то це спонукає їх більше працювати над собою та не втрачати надії, що є важливим для підтримання духу в такий психологічно важкий час.

Наступним був Микола Ліпісівський, який розповів про зустріч з Юрієм Прохасько.

1. Тема була запропонована Юрієм Прохасько з огляду на актуальні події, де він гостро поставив питання свободи перекладача в його діяльності та вибору творів, які він перекладає. Зустріч організувала Наталія Астрахан.

2. Ми обрали такого спікера, бо він є відомим українським літературознавцем та перекладачем. Юрій нагороджений премією імені Фрідріха Гундольфа Німецької академії мови і поезії та Австрійською державною премією з художнього перекладу «Трансляція». Він є справжнім професіоналом, має великий досвід роботи та багато готових перекладів.

3. Було дуже багато слухачів, їх кількість досягала максимального числа, яке дозволяє Zoom. Приєднувались студенти та викладачі не тільки з нашого університету, але і інших міст України.

4. Варто виділити цікаву думку запрошеного гостя щодо перекладу канонічних творів. Він висловив свої міркування про те, що «кожне нове покоління читачів має право на новий переклад» і це також заслуговує на увагу.

5. Ця зустріч допомогла покращити рівень знань студентів завдяки тому, що вони мали унікальну можливість ознайомитись з досвідом успішного перекладача.

6. Хоч зустріч була запланована ще з початку навчального року, але її тема була відкоригована відповідно до подій сьогодення, тому вона безперечно є актуальною. Говорити про свободу перекладача потрібно в будь-який час, а особливо зараз, в період війни, адже важливо звертати увагу на те, які твори перекладаються і який меседж вони несуть.

Вікторія Писаренко

МУЗЕЙ ПІД ЧАС ВІЙНИ

На тлі війни розвиток української культури лише розвивається, продовжують функціонувати й виконувати свою культурну місію й музеї. Які зміни відбулися в роботі під час війни Житомирського обласного краєзнавчого музею розповів директор комунального закладу Роман Насонов.

– Як працює музей під час війни?

– Наразі музей повністю призупинив обслуговувати відвідувачів, але з 18 травня ми будемо проводити невеличкі виставки. Для того, щоб зробити експозицію, виставити ті чи інші предмети, експонати, наші співробітники проводять багато часу вивчаючи їх, займаються науковою роботою, описують їх, з'ясовують певні аспекти. Роботи вистачає і без відвідувачів.

– Як працюватиме музей з 18 травня?

– 18 травня, в міжнародний день музеїв, ми будемо відкривати фотовиставку Digital Art Progekt під назвою «Регіони». Будуть представлені авторські роботи української художниці Вікторії Грохольської, які використовують у якості аватарок у соцмережах. Це зображення українців у різному регіональному вбранні, з вишивкою, що будуть презентуватися у музеї.

– Як після початку обстрілів Житомирщини ви захищали експонати?

– З міркувань безпеки такої інформації я надати не можу. Хоча знаю, що в соцмережах деякі київські музеї показують, як вони готувалися, проводили пакування. Але, як на мене, то велика дурниця. В нас постійно йдуть нові надходження. Зокрема, чекаємо нові експонати, які пов'язані з російсько-українською війною. На своїй сторінці у Facebook ми зробили оголошення, де попросили волонтерів, військовослужбовців, бійців МНС, які бувають в місцях, де пройшли бойові дії, щоб вони збирали речі, пов'язані з війною. Ми не виключаємо, що це може бути озброєння, якісь уламки снарядів, зразки пакування, сухпайки, зразки форменого одягу російських військових. Це можуть бути пакування, які збирають у волонтерських штабах за кордоном, записки іноземною мовою з побажанням перемоги Україні.

– Як музейний колектив підтримує військових та

цивільних, що потребують допомоги?

– З числа наших співробітників четверо мобілізовані та воюють на передовій. Наші співробітники волонтерять, займаються розподілом допомоги у волонтерських штабах, пересилають допомогу. Ми не стоїмо осторонь. Багато наших філій допомагають на своїх місцях.

– Яку роль відіграє культура та робота музею під час війни?

– Культура – це головне, за культуру воюють. Робота музею важлива, ми зберігаємо культурні цінності нашого народу, його ідентичність. Ми знаходимося у будівлі, яка є пам'яткою історії та культури. Ми маємо оберегти ці цінності, маємо оберегти й саму будівлю. З огляду на бомбардування музеїв на сході й півдні України, зважаючи на досвід роботи директора Чернігівського історичного музею Сергія Лаєвського, який фактично з першого дня війни залишився в музеї, займаючись його порятунком, музей надавав прихисток пересічним громадянам, які мали змогу там переночувати, похарчуватися й рухатися далі.

Діана Падлевська

Перемогу присвячую Україні

Студентка ННІ іноземної філології ЖДУ імені Івана Франка Катерина Борчукова вкотре нагадала світові про свій незламний дух та жагу до перемоги. Вона здобула «бронзу» в змаганнях з сучасного п'ятиборства серед юніорів на відкритому чемпіонаті Республіки Литви, який проходив 2-3 квітня у місті Вільнюс. Нам вдалося поговорити зі спортсменкою і дізнатися, як готувалася, як проходили змагання та що відчувала, коли тримала в руках омріяну нагороду.

— Чому Ви почали займатися п'ятиборством?

— Так вийшло, що у житті усе найприємніше трапляється з нами випадково. Мій шкільний вчитель з фізичного виховання добре спілкувався з тренером і порадив йому взяти саме мене у цей спорт, бо я показувала хороші результати на уроках. Він запросив тренера на урок, аби той розгледів, подивився на мій спортивний потенціал. Я добре граю у волейбол, і тому тренер запропонував мені спробувати себе у п'ятиборстві. Я погодилась і почала ходити на тренування. Спочатку було дуже важко. Це складний вид спорту, але з часом втягнулася. З'явилися друзі, а нове коло спілкування стало спортивним. З тренером відразу знайшли спільну мову і ось у мене восьмий рік професійно тренуюся. За 6 років виконала Майстра спорту по п'ятиборству.

— Як наважилися поїхати на змагання?

— Чесно кажучи, через війну була змушена виїхати зі свого міста у Вільнюс, бо маю там родичів. Не розраховувала на те, що буду далі продовжувати тренування. Адже у тривожну валіжку не входить ані кінний спорт, ані фехтування, ані стрільба. Я не взяла з собою жодного інвентарю,

бо брала найнеобхідніше для проживання. Мене знайшли литовські тренери. Тамтешня спортивна федерація без жодного сумніву взяла мене під опіку, аби я продовжувала тренування. Вважаю, що я просто повинна була виступити за Україну. Це був мій обов'язок № 1.

— Як проходила підготовка до змагань?

— Зі спортивної точки зору підготовка проходила дуже добре, на високому рівні. Мої тренери Артур та В'ячеслав Калініни прикладали усіх зусиль, аби мала усе необхідне для тренувань, які проходили за розкладом. Вони постійно мене підтримували та допомагали. Також мене підтримувала і відома литовська чемпіонка Лаура Асадаускайте, яка у Токіо завойовувала «срібло». Нам вдалося здружитися. Вона неймовірна людина. Багато у чому допомагала. Але куди ж без хвилювання? Сотні перечитаних новин про ситуацію у рідній країні дали про себе знати.

— Що було найскладнішим у змаганнях?

— Найскладнішим було зібратися,

налаштувати себе на бій, тобто в планванні налаштувати себе на дистанцію, а згодом на стрільбу та біг. Бо ж постійно думала про війну в Україні. Як би це не звучало, найлегшим для мене стало фехтування та стрибки на коні. Тому що тут витрачається більший заряд адреналіну, і в мене ці види дуже добре виходять. Найскладнішим було плавання та біг, бо ж довго не тренувалася через війну.

— Що відчували, коли здобули «бронзу»?

— Звичайно, пишалась собою, що змогла побороти той стрес і біль, хоча б на один день, і віддалась повністю спорту, виклалась на всі 100%. Було дуже важко, тому що деякий час, з початком війни, не тренувалася. Потім, поки з усіма познайомилася, поки втягнулася в іншу систему тренувань, то, звичайно, результати були не такі хороші у порівнянні з минулим Чемпіонатом України. Однак, рівень все таки витримала, здобула «бронзу». Мене переповнювала велика гордість за себе, за те, що представила свою країну на високому рівні.

— Кому присвятили перемогу?

— Звичайно, що перемогу присвятила своїй країні та тренерів. Він дистанційно підтримував мене кожного дня, дзвонив та запитував про моє самопочуття. Він цікавився кожною дрібницею, яка стосувалася мене та мого настрою.

— Чи розраховували Ви на такий результат?

— Так, розраховувала. Тому що відчувала, що, можливо, не готова на усі 100%, але показала усе, що могла, і здобула бронзу. Це для мене дуже добре. Бо це нагорода, яка б вона не була. Це перемога для самої себе. Усім варто досягати перемоги для самих себе. Це важливо.

Юлія Зяткевич

ФК «Полісся» у Туреччині

Житомирський футбольний клуб «Полісся» 19 лютого розпочав четвертий тренувальний збір. Як і в попередні два рази, він проходив у Туреччині. Наставник команди Юрій Калітвінцев анонсував дати ігор, зокрема одне зі змагань відбулося вже 23 лютого. У першому із запланованих поєдинків житомирський ФК «Полісся» зіграв із волочиським футбольним клубом «Агробізнес». Матч розпочався о 16:30 за київським часом.

На офіційній сторінці клубу Юрій Калітвінцев зазначив про плани на тренувальний цикл. «Спарингів буде менше, ніж на попередньому зборі. У нас ігри 23, 27 лютого, а також 2 та 5 березня. Ігри – це добре, ігри – це тестування, найкраще тестування, але іноді треба й тренуватися. У нас був хороший попередній ігровий збір, хлопці три дні відпочили. І я говорив наприкінці минулого збору, що зараз на них чекатиме робота. Складна, бо на зборах не буває легкої роботи. Але більший акцент все-таки на тренування. А ігри - вже будуть, як свято. Але я ні в якому випадку не хочу налякати. Але ми зробили трошки менше ігор, щоб не було перенасичення».

На жаль, через початок війни з росією в плани команди керівництво внесло певні зміни. Як зазначив директор футбольного клубу «Полісся» Володимир Загурський, команда залишатиметься в Туреччині до закінчення навчально-тренувальних зборів. Далі планують зробити переїзд гравців до Європи.

«Команда «Полісся» збереглась в повному складі. Це було дуже важливо для керівництва, це було дуже важливо для Президента клубу. Він знайшов потрібні слова, достукався і хлопці сприйняли позитивно той момент, що в такий важкий час, незважаючи на війну, власник та інвестор не відвертаються від футбольного клубу, бачать перспективу, всі з нетерпінням очікують перемоги нашої країни в цій війні, повернення до мирного життя. І яке ж мирне життя без футболу?», – розповів Володимир Загурський.

Іванна Барановська

Житомирська веслувальниця взяла участь у фіналі Кубка світу

Перший етап фіналу Кубка світу з веслування на байдарках і каное (2022 ICF Canoe Sprint World Cup) стартував 20-22 травня у чеському місті Раціце.

Провідна спортсменка житомирської обласної школи вищої спортивної майстерності Анастасія Четверікова потрапила на змагання у складі збірної України під керівництвом Ігоря Нагаєва, який очолює команду цього року.

Спортсменка пройшла до фіналу Кубка, де 21 травня виступила в двох дисциплінах на каное-двійці: С-2500 м жінки та С-2500 м тіх (чоловіки та жінки). Разом із веслувальницею Людмилою Лузан житомирянка Анастасія Четверікова в фінальному змаганні на 500 метрів у каное-двійці посіла 4 місце з результатом 1:59.20. Українським веслувальницям зовсім трохи не вистачило до призового місця.

Загальні результати фінального змагання С-2500 м жінки:

I місце – Китай з результатом 1:53.64
II місце – Куба з результатом 1:57.31
III місце – Угорщина з результатом 1:59.11

IV місце – Україна з результатом 1:59.20
У фінальному етапі дисципліни С-2500 м тіх Анастасія Четверікова у каное-двійці виступала разом із Андрієм Рибачком. Веслувальники вибороли почесне срібне 2 місце з результатом 1:48.29. Пишаємося нашими спортсменами!

Отже, за результатами фіналу змагання С-2500 м тіх маємо такі результати:

I місце – Китай з результатом 1:45.42
II місце – Україна з результатом 1:48.29
III місце – Канада з результатом 1:48.91

На міжнародних змаганнях з веслування на байдарках і каное, що проходили 30 квітня – 1 травня в Мілані (Італія) спортсменка Анастасія Четверікова завойовувала одну золоту нагороду у дисципліні С2500 м (разом з Людмилою Лузан) та дві срібні медалі за С1200 м та С1500 м.

Варто зазначити, що збірна України з веслування, в складі якої знаходиться спортсменка з Житомира, відправилася в Чехію на змагання власним коштом. Про це повідомила її колега Анастасія Горлова на власній сторінці у ФБ. «Зараз дуже складний час в Україні, і ми вимушені оплачувати самостійно змагання. А це: переліт, доставка човнів, проживання, харчування, акредитація. Стояв вибір: змагатись чи ні? І ми обрали витратити останні кошти, але взяли участь в змаганнях, бо ми для того й займаємось спортом, щоб змагатись. Уже більше ста днів ми не були вдома, бо знаходимося на вимушеній підготовці за кордоном», – пише вона.

Іванна Барановська

Переможець чемпіонату України з бойового самбо

Юрій Андронатій, студент факультету фізичного виховання та спорту Вінницького державного університету імені Михайла Коцюбинського, неодноразово перемагав у чемпіонатах України з бойового самбо.

Тренує Юрія Заслужений тренер України Іван Нагорняк та Майстер спорту України Вадим Ратушняк.

— Чому саме самбо?

— Самбо – це хороше загартовування, уміння захистити себе та близьких. Воно дає силу, впевненість у собі та формує гармонічну, всебічно розвинену особистість.

— Що підштовхнуло Вас до занять цим спортом?

— Перш за все, бажання захистити себе, а тоді уже розвиток.

— Як Ви поєднуєте навчання та спорт?

— В мене тренування після навчання, після пар я спокійно беру велосипед і їзду на тренування, а на змагання мене звільняють на весь термін і підтримують.

— Чи вистачає часу на рідних, на особисте життя?

— Звісно, вистачає, але все залежить від рівня підготовки до тих чи інших змагань. Іноді доводилося витратити свій час більше на тренування, аніж приділяти рідним. Проте зайвими тренування не бувають. Після перемоги все більше усвідомлюєш це.

— Плануєте займатися самбо професійно?

— Поки що ні, трішки інші пріоритети, а далі буде видно. Поки

що просто тренування.

— Як налаштуєтесь на бій?

— Зазвичай, перед поєдинками я слухаю розслаблюючу музику. Це дає мені змогу не так нервувати та триматися на висоті. Найважливіше – навчитись себе заспокоювати, бути розумнішим, перестати боятись.

— Чи не шкода перемаженого суперника?

— Звісно ні, ми всі в рівних умовах. Коли програєш ти, тебе ніхто не жаліє.

— Хто допоміг Вам прийти до перемог?

— Якщо не брати до уваги батьків, то це тренери. Спочатку Іван Нагорняк, Заслужений тренер України, суддя вищої категорії, а з 2017 року – Майстер спорту України Вадим Ратушняк. Вважаю його своїм другим батьком.

Духовним, так це точно. Він вчив мене не тільки битись, а й жити, приймати правильні рішення, не боятись труднощів, ставити мету і досягати перемоги. Він тиснув на мене і психологічно, іноді змушував працювати з-під палки, але це нормально: в спорті не можна розслаблятися. Ми з ним розуміємо один одного з пів слова, він бачить усі мої промахи, вміє пояснити кожну дрібницю. Успіхи теж помічає – всі до одного, навіть найменші. За роки спільної роботи ми стали рідними людьми. Я йому довіряю, а він у мене вірить та допомагає, і цю рівновагу порушити не можна. Тоді не буде ні рекордів, ні медалей.

— Які перші відчуття після здобутої перемоги?

— Це щось таке величне, не описати словами. Відчуття, що я досягнув великої вершини та виконав поставлені цілі.

— Якою на Вашу думку, є головна психологічна проблема спортсмена?

— Напевно – це зневіра. Зневіряться у собі та своїх силах. Віра в себе та свої сили – це головна зброя в будь-якій виді спорту. Більшість спортсменів не вірять в себе та свої сили, а особливо тоді, коли щось не виходить.

— Чи часто бувають моменти, коли Ви втрачаєте віру в себе?

— Іноді бувають, але дуже рідко, підтримка рідних та тренерів надає сили та впевненості рухатися вперед та ніколи не здаватися.

Вероніка Левчук

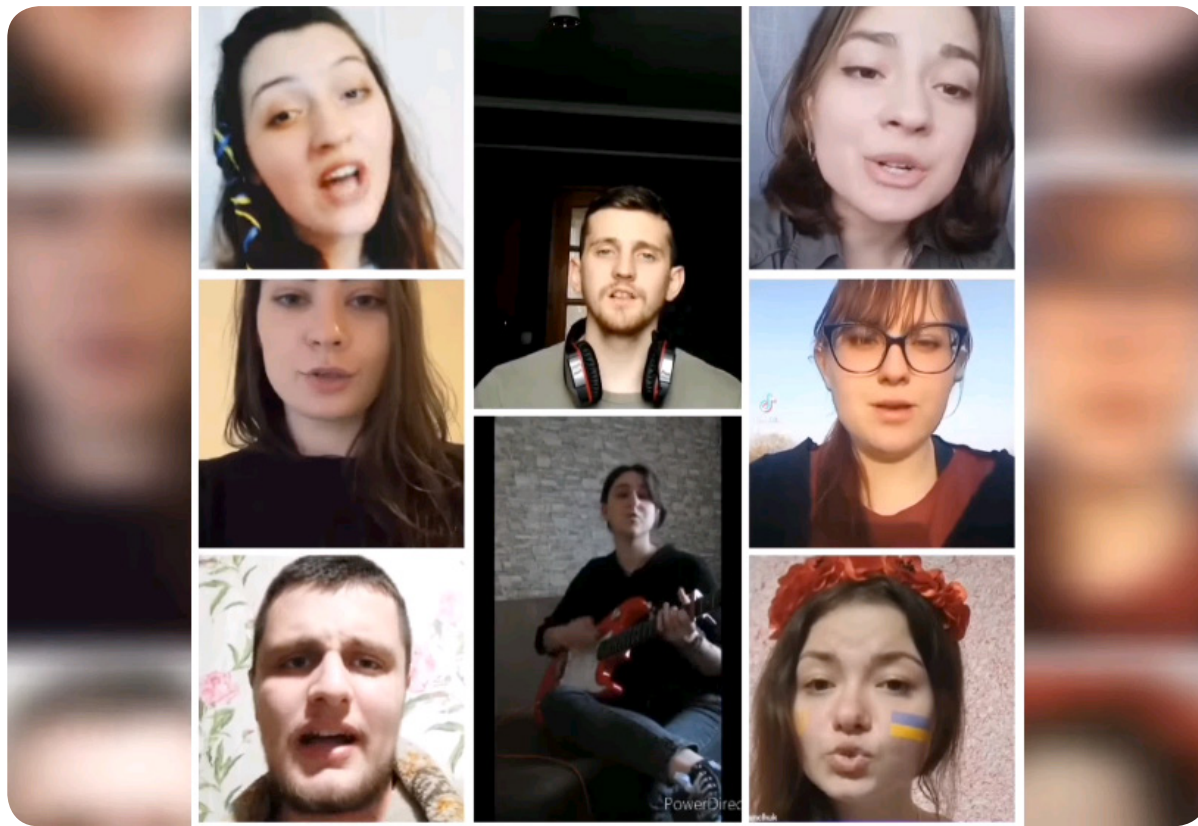

Флешмоб «Ой, у лузі червона калина» у ЖДУ

Екскурс в історію: «Ой, у лузі червона калина» — це пісня, яка має важливе історичне значення. Вона була гімном Українських січових стрільців, також співали її у відділах УПА. Пісня була призначена для підняття бойового духу. Отримала нову хвилю популярності з перших днів російського вторгнення після того, як її заспівав соліст гурту «Бумбокс» Андрій Хливинок.

У квітні 2022 року студенти та голови студентського братства Житомирського державного університету імені Івана Франка приєдналися до пісенного онлайн-флешмобу «Ой у лузі червона калина». Флешмоб є всеукраїнським, долучитися до нього могли всі бажаючі. У пісенному флешмобі уже взяли участь безліч українців, у тому числі відомі зірки, серед яких Настя Каменських, Джамала, Оля Полякова, Надя Дорофєєва та інші. Його мета — показати талановитість та національну єдність українців. Тож і наш університет не оминув цей тренд і приєднався до української пісенної родини.

Студентка спеціальності «Біологія» Олександра Шроль, котра була учасницею флешмобу, поділилася своїми враженнями.

— Чому вирішила взяти участь у такому заході?

— Все дуже просто. Все те, що відбувається у нас в країні, зараз повинно відчуватися кожному українцеві, особливо у піднятті національного духу, що й вирішила зробити я. Можливо, ця пісня, колись і була «просто» піснею в Україні, але в момент війни, яку ми переживаємо, пісня набула зовсім інших національних барв.

— Які емоції ти відчувала?

— Дуже складно, коли таке відбувається в твоїй країні, місті, в твоєму домі та родині. Все це дуже зачіпає за живе і пройти повз просто неможливо.

Тож студенти нашого університету не оминули такий прояв згуртованості та єдності українців. Своєю піснею вони підтвердили силу нашого народу, любов до української мови та пісні, всієї нашої Батьківщини.

У наш час важливість подібних заходів єднання є колосальною.

Це маленький творчий крок до Перемоги Великої України!

Юлія Мельничук

Феномен гендеру, як його розуміють наші сучасники

Соціальний феномен гендеру має неоднозначний смисл, бо охоплює безліч компонентів, об'єднаних у дві основні групи, що репрезентують гендер як соціальний інститут і як індивідуальний статус. Гендер — соціальний розподіл, який часто базується на ставевих відмінностях, але не обов'язково збігається з ними. Категорія біологічної статі перетворюється на гендерний статус шляхом «найменування» (присвоєння імені), одягу й використання інших гендерних ознак. Поняття гендеру охоплює і поділ праці за ставевою належністю, і гендерний контракт стосовно прав і обов'язків у сім'ї, і гендерний порядок як процес упорядкування задоволення потреб та інтересів індивідів певної статі, необхідний для того, щоб людська спільнота існувала як цілісність і досягала своїх цілей.

Утвердження принципів гендерної демократії розглядається сьогодні світовою спільнотою як необхідна складова становлення демократії та розвитку громадянського суспільства. У межах Програми розвитку ООН гендерну демократію визначають як систему волевиявлення жінок і чоловіків як рівноправних у можливостях і правах, законодавчо закріплених та реально забезпечених у політико-правових принципах, діях, побудові суспільних і державних структур.

Гендерна рівність вважається сьогодні не лише необхідним елементом демократичних процесів, а й важливим моментом економічного розвитку, що посилює спроможність країни до економічного зростання, до зниження бідності та ефективного державного управління. Принципи гендерної рівності закріплені у багатьох міжнародних документах, зокрема: в Декларації прав людини (1948), Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації стосовно жінок (1979), Декларації ООН стосовно викорінення насильства щодо жінок (1993) тощо. Ці принципи відображено також у низці законодавчих актів України.

Однак існує очевидна суперечність між законодавчим закріпленням принципів гендерної рівності та реальними соціальними процесами, а саме збереженням гендерних нерівностей практично в усіх сферах громадянського життя. Гендерні стереотипи в українському суспільстві пов'язані із закріпленням

сімейних та професійних ролей. Для жінок головними соціальними ролями є сімейні (мати, господиня), для чоловіків — професійні ролі. Чоловіків оцінюють за професійними успіхами, жінок — за наявністю сім'ї та дітей. З гендерними стереотипами, нав'язаними чоловіками, досить часто пов'язують і характер та вид праці. Згідно з якими — сфера жінок — експресивна діяльність, у якій визначальним є виконавчий та обслуговуючий характер праці. Інструментальна сфера — сфера діяльності чоловіків, де головними є творчість, влада, сила. Патріархальний розподіл ролей базується на утвердженні домінуючої ролі чоловіка та підпорядкованості йому жінки.

Однією з перешкод розвитку політичної участі жінок в органах влади залишається стійкий стереотип, який характерний як для чоловіків, так і для жінок, що політика і державне управління — це сфера чоловічої діяльності. Згідно з даними соціологічних опитувань так вважають майже 70% громадян України. Не зважаючи на це, за останні роки жінки наполегливо намагаються увійти у велику політику та закріпитися в різних політичних рівнях.

Статистичні дані 2020-2021 рр. підтверджують, що жінки в Україні не можуть повною мірою досягти успіху в кар'єрному зростанні, бізнесі та політиці, оскільки представниць жіноцтва в парламенті — 21%, на керівних посадах 23%, власниць бізнесу — 46%. Гендерний розрив у розмірі середньомісячної оплати праці жінок на 23% менше, ніж у чоловіків. Крім того, жінка більше завантажена у побуті: побутові обов'язки жінок і середньому складають 29 годин на тиждень, у чоловіків лише 15 годин.

Вочевидь, при законодавчих актах, що затверджують гендерну рівність, можна спостерігати приховану дискримінацію жінки. Програми гендерної просвіти, публікації в ЗМІ та інші заходи безсилі, якщо у свідомості більшості українців і надалі стоятиме бар'єр у сприйнятті жінки-лідера, жінки-політика, жінки — гідного фахівця. Саме тому нашим сучасникам обирати: патріархальне суспільство чи оновлення усіх сфер життя суспільства; статичність і рутину чи творчий рух вперед.

Анна Василюк

Сучасна жінка, хто вона?

Під впливом трансформаційних процесів, які відбуваються сьогодні в Україні, змінюється у суспільстві сприйняття традиційного типу жінки-лідера. Сьогодні — це яскрава особистість: вона жіночна, не жорстока, інтелектуальна, фізично активна, самостійна у рішеннях, прекрасно відчуває настрій інших. Вона готова ризикувати, цілеспрямована, впевнена в собі, адекватно реагує на критику, зауваження та образи. Вміє оперативно переключатися з однієї соціальної ролі (керівник, бізнесвумен) на іншу (дочка, мати, дружина), впевнена в розумінні, підтримці та допомозі з боку чоловіка та дітей. Щодо мотивації трудової діяльності, то найвагомішим для ділової жінки є матеріальний мотив, який має психологічний відтінок: їй подобається самій забезпечувати, влаштувати своє життя і бути незалежною. На другому місці — мотив морально-етичний: жінка працює тому, що завдяки роботі відчуває себе потрібною суспільству і не уявляє свого життя без роботи. На третьому місці — мотиви, які можна назвати «компенсаторськими»: завдяки роботі жінка не відчуває себе самотньою.

З року в рік участь жінок в політичному, громадському житті України постійно зростає. Проте і сьогодні серед народних депутатів у Верховній Раді лише 21% жінок. Отже, сучасний парламент гендерно розбалансований. Це дозволяє зробити висновок — у своїй діяльності він буде мало переїматися гендерними проблемами країни, ухваленням гендерного законодавства.

Український парламент за гендерним складом знаходиться на гендерній периферії Європи і навіть Азії. Як свідчать дослідження ООН, у рейтингу

гендерної збалансованості парламент України займає 102 місце у світі.

Не зважаючи на те, що активність жінок в політичному житті України зростає, їх роль та участь у законодавчому процесі ще дуже слабка. Адже невелика кількість жінок в парламенті України не може достатньою мірою професійно впливати на процес вироблення та прийняття відповідних законів. Чоловіки мають значні переваги у входженні до владних структур. Це відбувається завдяки історичній традиції чоловічого домінування, зосередженості основної частини власності й управління економікою в чоловічих руках, обмеженості гендерного світогляду у чоловіків загалом, обмеженості політичних поглядів і пріоритетів лідерів жіночих організацій, існування традиційних поглядів на сферу діяльності жінки як передусім «сімейну», а чоловіка як «публічну».

Сьогодні в Україні державна влада на глобальному й регіональному рівнях залишається чоловічим простором діяльності, де чоловікові дана можливість самореалізації. Жінці залишається роль помічниці або домогосподарки. Самореалізація жінки у фаховій діяльності є надзвичайно складним процесом. Ділова жінка повинна постійно доводити собі та іншим, що займається своєю справою. Причиною близько третини нервових зривів у жінок-лідерів є поєднання ролей керівника на роботі та виконавця вдома. Особливо важко молодій жінці. Їй постійно доводиться робити вибір між розумом та почуттями, зобто якщо жінка вибирає кар'єру, то перед нею закономірно постає питання — а як родина? Адже в суспільстві побутує думка, що якщо жінка — успішний керівник, то вона неодмінно

є нещасливою в особистому житті. Але це, швидше, соціальний міф, аніж реальність. Думка про те, що кар'єра та сімейне щастя несумісні, не має під собою логічного обґрунтування. Оскільки сімейне щастя і кар'єра — це просто різні форми реалізації особистого потенціалу людини, які абсолютно спокійно можуть співіснувати один з одним. Однак жінка все ще залишається заручницею цього стереотипу суспільної свідомості.

Дослідники вважають, що жінка-лідер володіє гнучким соціальним інтелектом, вона тонше відчуває нюанси взаємовідносин, в тому числі і відносин до себе. Жінка вміє добре оцінювати й прогнозувати поведінку інших людей. Вона має більшу контактність й практичність мислення. Якщо чоловік схильний будувати стратегічні плани, враховувати довгострокову перспективу, то жінка надає перевагу конкретному гарантованому результату, «тут і зараз». Жінка краще ніж чоловік контролює свої та чужі помилки; вона, як правило, краще формулює свої думки і висловлює ідеї. Крім того, помічено, що жінка менше, ніж чоловік, реагує на залицяння та сексуальні домагання у ділових стосунках — вона чітко розмежовує роботу й розвагу.

Жінка пізніше починає робити кар'єру, оскільки виховання дітей, піклування про близьких забирає багато часу та енергії, але якщо вона прагне реалізації в професії, то вона здатна проявляти силу волі, цілеспрямованість на шляху до мети. Сучасна ділова жінка прагне руйнувати стереотипів, зміни свого статусу у суспільстві, і, головне, змін у свідомості чоловіка стосовно можливостей жінки.

Анна Василюк

Засновник: Житомирський державний університет імені Івана Франка.

Свідоцтво про реєстрацію ЖТ № 257 від 22 січня 2003 року.

Редактор: Андрій Близнюк.

Коректори: СІЦ.

Верстка: Тетяна Безверха.
© СІЦ (макет редакції).

Адреса редакції: вул. В. Бердичівська, 40, кім. 215а, корпус № 4, Житомир, 10008.

Тел.: (097) 322-09-50.

Електронна адреса: a.bliznjuk.zt@gmail.com

Електронна версія газети: <https://zuedu.ua/universum.html>

Редакція може не поділяти думки авторів публікацій. Редакція залишає за собою право на редагування і скорочення матеріалів. Рукописи не повертаються і не рецензуються. За достовірність фактів, поданих

у матеріалах, відповідальність несе автор, а рекламної інформації — рекламодавець. За якість газети відповідальність несе друкарня. При передруку матеріалів «Універсума» посилання на газету обов'язкове. Листування з читачами ведеться тільки на сторінках газети. Світлина, вміщена у газеті, не обов'язково є прямими ілюстраціями до текстів.

Газета є членом Асоціації професійних журналістів і рекламистів Житомирщини та Асоціації молодіжної преси України.

Електронна версія.

Віддруковано
Адреса
Тел.
Замовлення

Наклад